

	Binnenland	Buitenland
1 jaar	104.00 fr.	165.00 fr.
6 maanden	53.00 fr.	83.00 fr.
3 maanden	27.00 fr.	42.00 fr.

VOOR FRANKRIJK EN HET GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG: SPECIALE TARIEVEN
POSTCHECKREKENING • HET LICHT • 56733

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij

Hitler heeft besloten het joodsche woord « Alleluia » uit de woordenboeken te schrappen.

Het Duitsche volk heeft inderdaad weinig reden om den zang van dien naam aan te heffen !

DE SCHUIMERS VAN DEN FRANK ZE MOETEN BETALEN

Onze vriend H. De Man heeft in de vergadering der commissies van Kamer en Senaat verklaard, dat de speculatie op de devaluatie van den Belgischen frank in 1935 zullen moeten terugbetalen.

De socialistische pers was verleden jaar de eenige om het te eischen. Wij vroegen de namen der schuimers, die miljoenen gewonnen hadden. Al de bladen die in 1934 met gansche karren modder hadden gegaan op socialistische instellingen en haar beheerders, omdat ze gekelderd waren door de crisis en gekelderd door een campagne, waarvan de eerste touwtjes getrokken werden in het kabinet van den toenmaligen minister van financiën, de h. Jaspars, zagen nu als vermoed, de rijken hadden gestolen. Dus zand daarover.

Wein, er zal geen zand over gestrooid worden. Op ons aandrigen werd reeds in 1935 een parlementaire onderzoekscommissie gevormd, terwijl anderzijds een rechterlijk onderzoek werd ingesteld. De uitslag daarvan was gekend in de Wetstraat. Maar het dossier bleef rusten in het kabinet van

DE IJSELIJKE GRAUWVUUR-ONTPLOFFING TE LA BOUVERIE

Geen hoop meer op redding van de arbeiders die in de brandende mijnschacht zijn ingesloten

Een ontstellende balans : 21 doden en 30 gewonden

De dood is de meester in de Boriage. In talrijke gezinnen is er wanhoop en geweën. In anderen de vreeslijkste onrust.

Maar tranen en gesnik baten niet. De leiders van de reddingsploegen, van de helden die hun eigen leven waagden om hun in doodsevaar verkeernde makkers zo mogelijk nog te redden, zijn tot een akelige beslissing moeten overgaan : de galerij die in brand staat, zal door een muur van de rest der mijn worden afgesloten.

De zwarte goudgravers die er in afgezonderd zijn, zullen nooit meer boven komen.

De laatste poging was : Een ploeg redders is beneden gegaan langs de schacht Lagrappe, die gewoonlijk niet wordt gebruikt.

Onder hen bevonden zich ingenieur Maca, ingenieur Carroy, ingenieur Fievez en de arbeidersafgevaardigde Elias Cornet. Zij trachtte op deze manier, hoe gevaarlijk dit ook was, de opgesloten arbeiders te bereiken, maar

De koning, vergezeld van minister Delattre, heeft zich op de plaats van de ramp begeven om de gewonden te bezoeken en zich met de zwaarbeproefde familieleden van de slachtoffers te onderhouden.

Een groep wanhopige vrouwen blijven als verward in hun smart wachten op een zoon, op een echtgenoot, die zij wellicht nooit meer terugzien.

hebben hun poging moeten opgeven wegens het mijngas. Het is een feit, dat de slachtoffers, zoo niet verbrand, dan toch in elk geval verstikt zijn.

Men heeft in het begin van de geïsterte schacht drie lijken ontdekt. De lijken zijn onkenkelijk en volledig verkoold. In het hospitaal telt men zes gekwetsten onder de zes en twintig die er zijn, die hun wonden waarschijnlijk niet zullen overleven.

DE GEWONDEN

De namen van de gewonden zijn : Leonard Fromont, rue du Petit Wasmes, te Wasmes; Arthur Urbain, rue La Desous te Wasmes; Léon Urbain, rue Gerard, te Frameries; Florian Stievenart, rue de la Montagne, te La Bouverie; Fernand Mathieu, rue de l'Eglise, Geuly La Bouverie; Joseph Rippa, rue de l'Industrie, te La Bouverie; Valéry Raye, Sentier Notre-Dame, te La Bouverie; Paul Razzo, rue de l'Industrie, te La Bouverie; Joseph Baccaux, rue des Ecoles, te Wasmes; Gustave Harvengt, rue du Notaire Malengrau, te Pâturages; Ernest Lassus, rue Montagne, te La Bouverie; Victor Delferrière, rue Vieille Cossette, te Quaregnon; Arthur Decoker, rue du Peuple, te Engies; Emile Demoustier, route de Mons à Bavay, te Engies; Stephan Maruchew, rue de l'Industrie, te La Bouverie; René Gallier, rue Ferrer, te Wasmes; Clément André, rue d'Engies, te Frameries; Aristide Thiry, rue de la Fontaine, te Pâturages; Antoine Clam (zoon), rue de Lambrechies, te Frameries; J. Simon (vader), rue Taisnières, te Sars-Bruyère; Albert Fleu, rue de l'Usine, te La Bouverie; Edmond Grammont, rue Gillard, te Frameries; Gilbert Genin, rue du Blaron, te Quevy-le-Petit; Fernand Landroit, rue Traversière, te La Bouverie; Alfred Michel, rue Léopold, te La Bouverie; Emile Boudart, rue Ferrer, te La Bouverie; Pierre Boudart, rue de l'Eglise, te Genly; Maurice Neusy, rue Volders, te Wasmes; Fievez Arthur, rue de la Fontaine, te Pâturages; Jules Mahieu, rue Jacob, te La Bouverie; François Wullier, rue de l'Industrie, te La Bouverie.

(Zie vervolg blz. 5)

De Rex-führer op het gerechtshof ontboden

WEGENS SMAAD AAN DE MAGISTRATUUR

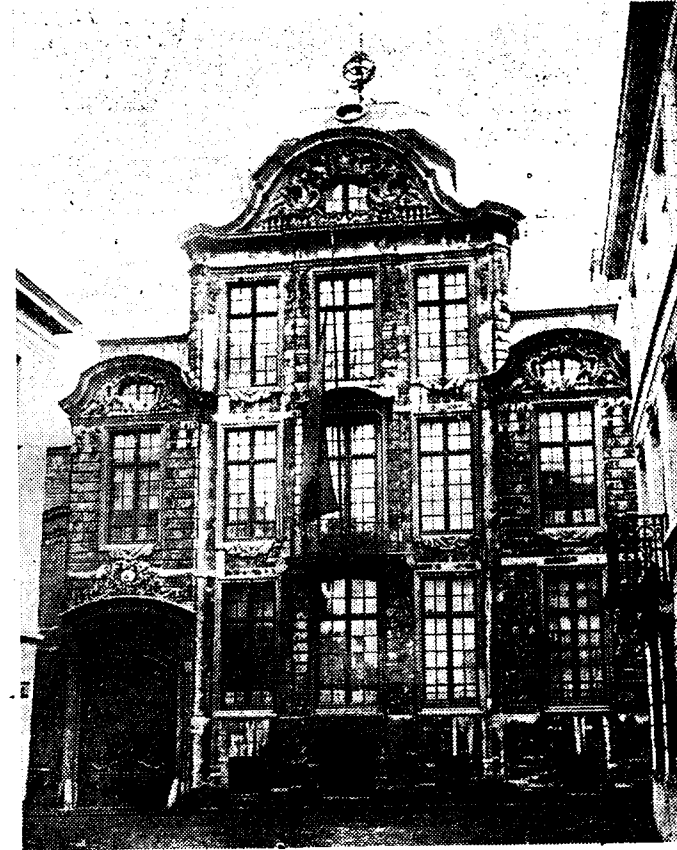
Men weet dat enkele dagen geleden Léon Degrelle en meening heeft gehouden in een fabriek aan de Birminghamstraat te Anderlecht.

Op deze meening heeft Degrelle gezegd dat het gerecht huiszoeking heeft gedaan met het doel een dossier te ontdekken dat hij zou bezitten ten laste van Marcel Henri Jaspars.

Naar aanleiding hiervan is Léon Degrelle op het gerechtshof ontboden geworden om te worden ondervraagd. Het parket beschouwt deze uitsluiting als smaad aan de magistratuur.

De Vlaamsche Akademie VIJFTIG JAAR

Haar groote taak van morgen
Schakel tusschen volk en kultuur

De mooie gevel van het vroegere Dammansteen, opgetrokken in stijl Lodewijk XV en dat thans gebruikt wordt als hoofdzetel van de Kon. Vlaamsche Akademie te Gent

Vandaag te Gent, morgen te Antwerpen en Dinsdag te Brussel in aanwezigheid van den koning, zal de Koninklijke Vlaamsche Akademie uit hare Gentse lokalen naar buiten treden en zich den volke vertoonen.

Men zou bijna gaan verwachten om gedaan te maken met de overschilligheid waarmee de Akademie in Vlaanderen wordt begijend — dat deze vreedzame verovering van onze drie hoofdsteden, dat vooral de inlicht te Brussel, zou geschieden met een bont uitgedosten tamboer vooran, het magistrat en een Zondagsche menigte achteraan, terwijl de schoolkinderen langsheen den optocht geschaard zouden jubelen : « Leve de promotors van onze taal en onze letterkunde ! »

Al zullen de plechtigheden van het 50-jarig bestaan der Akademie vooralsnog niet met zulk populair vertoon en intellektuele vreugde gepaard gaan, toch zal menigen het op prijs stellen, dat de Akademie haar jubileum niet enkel met een akademische zitting heeft willen vieren. Want, zoo als voorloep nog alle macht, komt steeds alle leven uit het volk, en op gevaar af aan bloedarmoede te verwijnen, moet de Akademie den stroom weten in te schakelen tusschen haar en het Vlaamsche volk. In een debat, « voor en tegen de Vla. Akademie », dat ik destijds bijwoonde, sprak de boosaardige tegenstander die helaas zelf geen lid der Akademie en dus van

(Zie vervolg blz. 2)

JEAN SALVA

De SPAANSCHER ZANGER, die heden Zondag te 12.45 zingt voor Radio-Vlaanderen
Golfengte: 202,3 m.

Staking in de Opelfabriek in Duitschland

STIJGENDE MISTEVREDENHEID

Het is de eerste maal dat de Duitse bladen kennis geven van een staking, die in Duitschland uitgebroken is.

De arbeiders van de autofabriek Opel in het Rijnland hebben gedurende een halven dag het werk gestaakt omdat hun eischen niet werden ingewilligd.

De aanstokers zijn volgens de Duitse versie onmiddellijk ontslagen. Men durft er niet aan toevoegen, dat ze in een concentratiekamp zijn opgesloten.

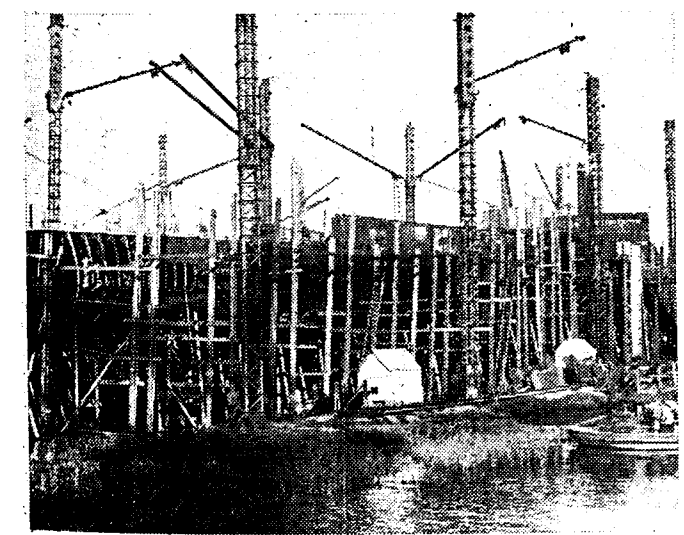
De Duitse pers herinnert er nogmaals aan, dat het stakingsrecht niet bestaat en elke staking al is ze ook voor verbetering, aangezien wordt, als een daad tegen het Duitse volk.

Het arbeidersfront en de fabrieksraden moeten alle geschillen oplossen.

De fabrieksraden werden in Maart 1935 gekozen voor een jaar, maar men heeft het niet aangedurfd nieuwe verkiezingen uit te lokken en een besluit te nemen over de eenvoudigheid het mandaat der afgevaardigden.

Er wordt nog gemeld dat de arbeidsscode zal gewijzigd worden en dat strenger straffen zullen toegepast worden voor stakingsfeiten.

Dat alles toont aan dat tenslotte het fascisme in Duitschland niet gedragen wordt door gansch de arbeidende klasse. De toekomst zal dat bewijzen, want eens zal het Duitse proletariaat zijn vrijheid terug winnen.

IN HET TEEKEN VAN DE POLITIEK VAN WERKVERSCHAFFING
Zooals men hierboven bemerkt kan schiet de bouw van de nieuwe staatsmaatschappij « Prins Leopold » op de Cockerillruweven te Hoboken, vlug op

Frankrijk blijft trouw aan zijn bondgenootschap met Sovjet-Rusland en de Kleine Entente

Wat komt er van de Locarno-konferentie terecht?

In de laatste dagen hebben allerlei geruchten de oer gedaan over een zoogezegde verkoop van de verhoudingen tusschen de regeringen van Parijs en Moskou.

De aanwezigheid van Blum te Genève en de besprekingen die hij aldaar met Litwinow en andere Sovjet-vertegenwoordigers gehad heeft, komen al deze tendentieuze praatjes den kop in te drukken.

Het standpunt van Frankrijk ten opzichte van de Locarno-konferentie blijft ongewijzigd, heeft Blum verklaard.

Volgens « Le Petit Parisien » zou de Fransche premier zich als volgt uitgedrukt hebben :

« Frankrijk is bereid over een nieuwe Locarno te onderhandelen, op voorwaarde dat zijn bondgenootschappen niet worden opgeheven. »

« Le Petit Parisien » voegt daar nog aan toe :

« De Fransche regering zou liever aan de ontworpen Locarno-konferentie versaken, dan aan het bondgenootschap met Rusland en de Kleine Entente. »

Uit de besprekingen welke Blum te

FASCISTISCHE MEETINGS te Parijs verboden

De aanhangers van de la Rocque trachten relletjes uit te lokken

Een meeting in het Sportpaleis te Parijs, waar de fascistische leider kolonel de la Rocque zou spreken, werd door de politie verboden. In de belendende straten waren overal afdeelingen van de mobiele wacht opgesteld, die den toegang tot de zaal beletten.

De fascistische trachten hierop relletjes te veroorzaken, maar zij moesten weidra van hun poging afzien.

DEGRELLE ONGEWENSCHT

In de zaal Wagram moest de Belgische führer, Léon Degrelle, eveneens de sluizen zijner welsprekendheid openzetten.

Zooals men weet, werd ook deze vergadering verboden.

De Parijzenaars zijn van oordeel, dat zij het best kunnen stellen zonder de wijsheid van Rex.

RECHTERLIJK ONDERZOEK TEGEN LE PARTI SOCIAL FRANÇAIS

Het Parijsche parket heeft een rechterlijk onderzoek geopend tegen de « Parti Social Français » (alias de gewezen Vuurkransen), over het weeroprichten van een ontbonden liga.

DE LA ROCQUE GAAT DREIGEN..

Kolonel de la Rocque heeft uit naam van de Sociale Partij een schrijven gericht tot minister-president Blum, waarin hij eischt, dat de coproductoren buiten staat zullen worden gesteld nadeel te berokkenen. » Verder worden de « sociale arbeiders en patriotten van Parijs » opgeroepen door deze fascistische partij tot een tegen-demonstratie tegen een kommunistische meeting vandaag in het « Parc des Princesses ».

In deze oproep wordt op eenigszins duistere wijze aangegeven, dat alle instruksies door de verantwoordelijken zullen worden verstrekt vanaf 3 Oktober's middags, om drie uur in de vaste partijbureaus.

VERGEEFSCH AANVALLEN DER REBELLEN

ten noorden en ten westen van Madrid

Komt het tot een nieuwen zeeslag bij Gibraltar?

BLOEDIGE GEVECHTEN IN DE SEKTOREN VAN SIGUENZA EN NAVALPERAL

Uit Madrid wordt gemeld, dat de rebellen sterke afdeelingen in den strijd gewonnen hebben, ten Noorden en ten Westen van Madrid. Vooral in de sektoren van Siguenza en Navalperal werden de regeringsstellingen met groote kracht aangevallen.

Hardnekkige en bloedige gevechten hadden plaats. De aanvallers werden evenwel op gansch de lijn met aanzienlijke verliezen teruggeslagen.

Op het front van Toledo heerschte rust. De regerings-ropen maakten er gebruik van om hun stellingen te versterken.

(Zie vervolg bladz. 5)

Een groep geredde manschappen van den in den grond geboorden torpedojager « Almirante Fernandez » te Marseille aangekomen. Hierboven een foto van een tweetal gewonden

BIJ DE BRUTALE SCHIETPARTIJ TE VRACENE
Een kiekje van de plek, waar de brutale misdaad plaats vond. (Links bemerkt men den boomgaard.) INZET : Albert De Rycke, een der slachtoffers, op zijn ziekbed.

Aanhouding van twee bandieten te Anderlecht

De rechterlijke brigade van politiepost, gevestigd aan de Georges Moreauststraat, te Anderlecht, is overgegaan tot de aanhouding van twee 31-jarige Duitschers, gehuisvest in de gemeente, de een zekere Franz Kall, uit de Zeemtuersstraat en de andere Alois Heller, uit de Doverstraat.

Beiden werden reeds eenigen tijd in het oog gehouden wegens de overduidelijke uitgaaven welke zij deden, en die in verband gebracht werden met een inbraak bij m.v.r. Kesteloot, aan de Liverpoolstraat, waarbij voor 22.000 fr. Belgische korpsen, alsmede juwelen gestolen werden. Kall legde een volledige bekentenis af, terwijl Heller een hardnekkig stilzwijgen bewaarde.

Een typhoon in den Stillen Oceaan

De typhoon, waarvoor het observatorium van Tokio enkele dagen geleden reeds een dringende waarschuwing had gegeven heeft het district Okinawa bereikt.

Okinawa ligt ongeveer 800 mijl ten zuiden van Tokio in den Stillen Oceaan.

Het eiland Okinawa, in het midden der groep gelegen, en de ruim 35.000 inwoners van het eiland, zijn door den tyfoon en de huizenhooge golven zwaar geteisterd.

Zeven visscherschepen met 50 opvarenden zijn gezonken. Vermoedelijk zijn allen in de golven omgekomen.

Links en Rechts

DE ALGEMEENE RAAD DER B. W. P. VERGADERD

op Woensdag e.k. 7 Oktober te 9.30 u. in het Volkshuis te Brussel (Middelsteaal).

- Dagorde:
1. — Cumul (verslag Jauniaux).
 2. — Voorstellen tot reorganisatie van de partijleiding (verslaggever Buset).
 3. — De reorganisatie der jeugd (verslaggever Rens).

BUITENGEWOON KONGRES DER B. W. P.

24, 25 en 26 Oktober 1936

Het Bureau van den A. R. heeft voorloopig de dagorde van het buitengewoon kongres als volgt vastgesteld:

1. — Partijleiding (verslaggever Buset).
2. — Financien der Partij (verslaggever Dierdion).
3. — Algemeene politieke toestand (verslaggever Vandervelde).
4. — Militaire kwestie (verslaggever nog aan te duiden).
5. — Organisatie van de jeugd (verslaggever Rens).
6. — Organisatie der vrouwen (verslaggever Bondas).
7. — Dagbladpers (verslaggever Baltazar).
8. — Weekbladpers (verslaggever Delsinne).

Het voorzichtsbestaat dat de drie eerste punten zullen besproken worden op Zaterdag 24, een namiddag in het Volkshuis te Brussel, op Zondag, om deze drie punten af te werken.

Den Zondagmorgen zal de algemeene politieke toestand besproken worden. Naar gelang de vordering van de besprekingen zal besloten worden of er Zondag ook een nachtzitting moet gehouden worden.

HEINE AF

Zoo nu en dan krijgt men een meikwaandje van de tegenwoordige Duitse cultuur, of liever op wat daarvan op het gebied der letteren, wetenschap, rechtspraak, pers enz., is te zeggen. De Duitse perskrijgsmisdaad voor bijzondere berichtgeving vestigt de aandacht op een uitvoerige beschouwing van dr. Wolfgang Lutz in de Nationalsozialistische Monatshefte onder het opschrift 'Weg met Heinrich Heine!'

Aan de hand van drie gedichten van Heine tracht de schrijver uiteen te zetten, dat Heine geen Duitsch was, geen goed lyriker en eigenlijk ook geen behoorlijk dichter is. De bedoelde gedichten zijn: 'Die Lorelei', 'Balsam' en 'Die Grenadiere'.

Aan het eind van zijn opstel komt dr. Lutz tot de volgende conclusie: 1. Alles betreffende Heine moet uit de Duitse literatuurgeschiedenis worden geschrapt; 2. Het is niet mogelijk een weinig als een grote denker, want men een verdorde zwam wegsnijdt; 3. Zoo weinig mogelijk energie van literatoren moet worden verspild aan Heine en zijn werk; 4. Zijn werk moet worden gebruikt voor echt-Duitse dichters; 5. Geen Duitse uitgever mag zich ooit er toe leenen, een boek van Heine te laten licht te doen zien.

— Gelukkig, dat een nazivooroordeel op kultuurgebied, voor de overige wereld reeds lang de betekenis heeft van een grond voor werkelijke cultuurele waardering.

EEN TURKSCHE GOLIATH

In het militaire hospitaal te Istanbul is een Turkse soldaat, Mostafa, opgenomen, die aan een zeer eigenaardige ziekte lijdt.

De man is op weg een reus te worden, dat zijn lengte eiken dag toeneemt. Op het oogenblik meet hij 1,95 m. doch het is volgens de verklaringen van de geneesheeren niet uitgesloten, dat hij binnen verloop van tijd de respectabele lengte van drie meter haalt.

DE AKTIE VAN DE HEARSTPERS OP MONETAIR GEBIED

De Amerikaanse minister van financiën Morgenthau, heeft te Washington een verklaring afgelegd, waarin hij den krantenmagnaat William Randolph Hearst er op beschuldigt, dat hij de laatste jaren van zijn leven aan de nieuwe monetaire afspraak met Groot-Brittannië en Frankrijk. Hearst had een met eigen naam ondertekend artikel in zijn bladen doen afdrucken, waarin hij op felle wijze kritiek uitoefende op genoemde afspraak.

DE WOLF VAN HET KAPITOOL EN DE LEEUW VAN JUDA VERWISSELEN VAN PLAATS

Een bronzen opzet van den wolf van het Kapitaal dat over twee maanden te Addis Abeba het verguld-bronzen standbeeld van den Leeuw van Juda vervangen, dat bij het station van Addis Abeba staat. Dit standbeeld zal worden overgebracht naar Rome, waar het op den via Triomiale zal worden geplaatst.

De wolf is 2 1/2 maal zo groot als het origineel uit de 5de eeuw voor Christus.

HARRY BAUR LICHT GEWOND

De Franse acteur Harry Baur is bij een auto-ongeluk in Saint Cloud gewond. Geklik bleken zijn verwondingen niet van ernstigen aard te zijn. Na verbanden te zijn kon hij naar zijn woning vervoerd worden.

GRIMLACHJES MISREKENING

Een landloper komt voorbij een prachtige villa met een grooten tuin. Hij ziet in de verte een klein meisje spelen en wetende, dat de villa-bezitters bekend staan om hun mildheid, denkt hij het hek binnen, gaat languit op een grasveld liggen en begint gras uit te trekken.

Spoedig heeft het meisje den man in de gaten en komt naderbij.

— Wat doet ge daar? vraagt ze verward.

— Ik ben een arme man, die 14 dagen niets te eten gehad heeft, en die nu gras eet om niet van honger te sterven.

— Och, beste man, zet het meisje medelijdend, kom dan maar met mij mee. Achter het huis is het gras veel langer.

DE VLAAMSCHE AKADEMIE VIJFTIG JAAR

(Zie begin blz. 1)

Zoo gaat het met vele Vlaamse eischen en veroveringen. Eens verworven, vergeet men dat men die dingen heeft verlangd. Maar eigenlijk zou de Akademie meer voor haar propaganda moeten zorgen. Heeft men haar beste radiofonische stemmen reeds op fonopalen verzeurd? Heeft men Teirlinck al opdracht gegeven een aantrekkelijk, levend, dokumentair film over de Akademie te draaien? Want, en men hoeft niet te lachen, zulke instelling, op welke het misschien onrechtvaardig verwijt drukt niet als kwik te leven, moet tot het volk gaan, zij moet haar eigen propaganda in handen nemen; niet ter wille van een zucht tot vertoon of van persoonlijke ijdelheid maar om zichzelf te laven en te sterken aan den stroom van sympathie, die zij tusschen het volk en zichzelf zou hebben geschapen. Zoo moet de huidige regering, beter dan eene voor haar: dreigt zij niet ongeduld te blijven of schromelijk miskend te worden omdat zij de woelige propaganda van onverantwoordelijke schreeuwers ontnemen met tegenpropaganda?

En zeker, het komt vooral op het positieve werk aan. Propaganda, die appelen voor citroenen zou verkopen, stort snel ineen. Maar als het werk er is, moet men het in het openbaar en de weerschaal waarden tegen het gewicht van onverschilligheid en spot. Het gaat niet op met den huidige voorzitter te meenen dat zulks 'haar aanzien zou schaden', omdat de Akademie 'een voorname dame' is. Men kan voornamelijk blijven in een opgewekte mededeelzaamheid. Niet alleen blaaskakerij en een bulke waarop een gouden horloze ketting hangt zijn voornamelijk. De Akademie mocht eens — geen persoonlijke! — naaraan, of haar meest illustere en meest bemind leden niet degenen zijn, die bij het punt en in de wandeling minder importent-uitziende gezwoeren kameraden met niet-akademische broeders durven zijn. Zulke, niet on-voornamelijk, maar wel genaakkbare, mededeelzame, strijdvaardige en geestrijke (daar is geest voor nodig!) instelling moest ook de instelling in haar geheel worden.

Dan zou het wel blijken dat zij niet slaapt. Zij vernemen nu allerwege en wij hadden ons geluk het zelf niet te gaan ontdekken, dat de Akademie een ruim aangevoeld heeft en het wat nuttig werk heeft verricht. Uitgeleefde prijzen lokken literaire en talenkundige studies uit, meer dan één al te weinig bekend prozastuk ligt begraven in de 'Verslagen en Mededeelingen' die men nergens onder de hand vindt. De Akademie telt namen genoeg om de Vlaamingen ontzag in te boezemen voor taalzuiverheid en korrekte spelling in dezen tijd van verwarring en anarchie. Oude werken zijn door de Akademie uitgegeven, monumenten die wel een standbeeld waard zijn, maar die niet licht vindbaar zijn langs den openbaren weg.

Er is zeker meer te loven, dan te laten — en overzins is kritiek nog heilzamer dan onverschilligheid. Laat ons tweede geboorte de verjonging van de voorname dame verwachten.

De moordpoging te Nokere

EEN AANHOUDING

Ts Nokere had een gevecht plaats tusschen verschillende personen: tijdens een twist werd door Leon Adolf Adams, afkomstig uit Waregem, 45 j., gehuisvest te Nokere een gevaarlijke messteek toegebracht aan Jan Van den Bergh, die zoo ernstig werd gewond, dat hij niet kon blijven. Hij werd overgebracht naar een kliniek te Oudenaarde.

Tijdens het gevecht was Adams gevallen met gevolg dat hem den linker arm werd gebroken.

Hij werd aangehouden door de rijkswacht uit Kruishoutem. Op het oogenblik werd hij door de rijkswacht naar het gerechtshof. Hij werd in onderhoor genomen door den heer onderzoeksrechter Limpens, die hem onder aanhoudingsbevel heeft geplaatst.

Tsjechisch vlieger verongelukt

Een militair vliegtuig is op het vliegveld te Praag gevallen. Daar de parachute weigerde, is de bestuurder om het leven gekomen.

Meisje door een trein gedood nabij Dijon

De 22-jarige Meij. Georgette Poupee, wonende te Montbard, werd aldaar bij het oversteken van den onbewaakte overweg vermet door een sneltrein. Het ongelukkig meisje dat Maandag in het huwelijk zou treden werd op 15-jarige leeftijd vermoord en gedood.

Buitenlandse kroniek

Bij de besprekingen van Léon Blum te Genève

De komst van den Franschen minister-president te Genève wekt de algemeene belangstelling op. Het is onbetwistbaar, dat Blum's besprekingen nieuw leven geven aan het werk van den Volksbond.

Er is trouwen eenheid veel werk af te handelen. Om slechts drie hoofdkwesties te noemen: a) de bijeenkomst der Locarno-mogendheden; b) de economische voorstellen; c) de besprekingen in de ontspanningskonferentie.

Wat het eerste betreft — Locarno — men toelooft, even onzeker over Duitsland's houding als vroeger, Italië zal deelnemen, wenschend echter geen leidende rol te spelen en maakt zijn effectieve medewerking afhankelijk van Duitsland. Over de rol van Léon Blum schrijft een Parijsch blad het volgende:

« Aan den eenen kant moet hij bij Engeland en België aandrangen op actieve medewerking voor de voorbereiding van de konferentie van vijf, aan den anderen kant moet hij het wantrouwen, dat bij de Oostelijke buren van Frankrijk tegenover de plannen bestaat, verminderen. Het ziet er naar uit, dat Blum in zijn Geneefse besprekingen zal vernieuwen de keuze of Berlijn of Moskou aan de orde te laten komen. De Franse premier zal gelegenheid hebben om Litwijn en Eden duidelijk uiteen te zetten, dat eveneens als het Fransch — Russische verdrag tegen Duitsland gericht kan zijn, de konferentie van vijf Locarno-mogendheden op een geheel wijze de waarde van dit verdrag kan verminderen. »

De economische besprekingen, die straks aanvangen, beloven hoogst belangrijk te zijn. De Franse minister Spinasse zal een belangrijke verklaring afleggen met betrekking tot de konferentie van vijf. Het is niet onmogelijk, dat een vermindering van de icarierien wordt aangekondigd en dat de basis wordt gelegd voor een konferentie die het vraagstuk der grondstoffen en dit der koloniën zal hebben te onderzoeken.

Als dit resultaat wordt bereikt, is weer een stap voorwaarts gedaan op den weg naar betere internationale verstandhouding.

Anderszids wordt van Blum een boodschap tot den Volksbond verwacht, waarin hij te kennen zal geven, dat Frankrijk, nu het eenmaal tot devaluatie is overgegaan, den wensch heeft, dat Europa en daarmee de vrede van dit oyer zullen kunnen profiteren. Aldus meent ten minste de Franse journalist Jules Sauverwein, in Paris-Soir.

Het wordt hoe langer hoe duidelijker, dat de Franse devaluatie groote politieke gevolgen zal hebben. Léon Blum heeft voorgesteld als een offer voor den vrede. Zoo zal het werkelijk zijn, althans te oordeelen naar de eerste gevolgen en resultaten van Frankrijk's monetair maatregel.

Wat ten slotte het ontspanningsprobleem betreft, de kwestie werd door Frankrijk aangehangen gestakt. Dat het daarbij vlug tot tastbare resultaten zal komen, is zeker niet het geval. Er is reeds moed nodig om in dezen tijd van gekken bevestigingsweel op ontspanning te durven spreken. Maar altemin heeft de Franse regering het bij het goede eind. Men heeft tot plicht een poging te wagen. Men heeft tot plicht de taal van het gezond verstand te laten hooren. Het steeds opdringen van de bewapeningen is niet het middel om den vrede te bewaren, — zonder dan nog te spreken, dat dergelijke politiek heel dikwijls economisch en financieel moet ten onder brengen.

Blum's komst te Genève wekt hoop. Dat kan van alle staatsleden niet worden gezegd.

(Zie vervolg onderaan volg. kolom)

— Dan moet u toch weten, wat mijnheer Buchsbaum is.

— Te zeg u toch, dat hij vooruit gereisd is. Hij is van morgen vroeg in Milhauzen afgestapt. Is met een persentrein gegaan, die een andere route neemt, ik geloof over Milheim.

Cilly sprak de waarheid, Bux was vooruit gereisd naar Freiburg, om daar — waarschijnlijk voor zijn dien — een eenige formaliteiten met het gemeentebestuur te regelen.

— En waar is hij nu? vroeg de ambtenaar verder.

Cilly wilde al zeggen dat ze Bux weer in Freiburg ontmoeten zou en dat hij dan weer verder met dezen trein zou reizen, doch plotseling bedacht ze zich en zei, dat zij niet wist, waar hij zich op het oogenblik ophield.

— Maar mijnheer Buchsbaum gaat toch ook naar M., waar cirkus Kreno zijn vaste standplaats heeft?

— Dat weet ik ook niet, zei Cilly kortaf en wat bits.

— En de directeur?

— Die is al lang met zijn auto vooruitgegaan en zal al wel in M. zijn.

— Zoo? Dan moeten we nu dezen woonwagen doorzoeken.

— Dat zal niet gebeuren.

Een Moorsch meisje in stukken gesneden te Medina

EEN DRAMA IN DE MAROKKAANSCH-ONTUCHTWERELD

Enkele dagen geleden werden te Meknes (Fransch Marokko) overblijfselen gevonden van een aan stukken gesneden vrouw.

Het bleek dat de overblijfselen gekookt waren en werden weggegooid op een terrein dat als afvalplaats gebruikt werd door twee naburige plaatsen.

Het slachtoffer kon niet meer verzamelde getuige had iemand zijn zien wegwerpen, en er was geen enkel spoor.

Het aanzicht van het slachtoffer was geheel onkenpelijk en blijkbaar uit voorzorg had de dader de deelen gekookt en van het gezicht het vel gestroopt.

In zekere speciale middelen te Medina werden opzoekingen gedaan die leidden tot de konstatatie dat een inlandsche vrouw, de Algeraansche Houm El Hassen van geheime ontucht haar bedrijf maakte en jonge Moorsche meisjes en haren gevangen hield.

De politie vond spoedig de vrouw en het was een jonge meid van de vrouw die toen aan het licht bracht dat zekere Mohamed Ben Ali Ben Taleb, een 40-jarige knecht in huis, met zijn basin een Moorsch meisje hadden gedood en aan stukken gesneden. Het was moeilijk omdat zij gepoogd had te vluchten.

Onderhoor, legde de knecht bekendtissen of en hij werd met zijn basin aangehouden.

Men vond in het huis nog vier Moorsche meisjes opgesloten. Twee hunner waren lichamelijk zoo ellendig gesteld, dat zij onmiddellijk naar het gasthuis moesten overgebracht worden.

De deuren werden gesloten en de vrouwen werden naar de Stuurstraat, waar zich vroeger de Vrije Universiteit bevond. De huidige lokalen dagteekenen uit het jaar 1910 en zijn dus te klein voor volken.

Men niet dat de ontwerper aan de toekomst heeft gedacht, want de gebouwen beantwoorden aan de moderne behoeften.

Thans tellt de school 83 leerlingen, o.m. heel wat vreemdeelingen, vooral Grieken en Roemenen, zodat ons voertuigenkundig onderwijs ook bij draagt tot den welvaart der koelen en eels uit Arkadië en Boekovina.

Het praktisch onderwijs wordt gegeven in de Brusselse dierenkliniek en in verband daarmee doet men ons opmerken, dat steeds meer menschen huisdieren laten verzorgen.

Wat men dus ook moge beweren, de wereld gaat vooruit.

resultaten zal komen, is zeker niet het geval. Er is reeds moed nodig om in dezen tijd van gekken bevestigingsweel op ontspanning te durven spreken. Maar altemin heeft de Franse regering het bij het goede eind. Men heeft tot plicht een poging te wagen. Men heeft tot plicht de taal van het gezond verstand te laten hooren. Het steeds opdringen van de bewapeningen is niet het middel om den vrede te bewaren, — zonder dan nog te spreken, dat dergelijke politiek heel dikwijls economisch en financieel moet ten onder brengen.

Blum's komst te Genève wekt hoop. Dat kan van alle staatsleden niet worden gezegd.

(Zie vervolg onderaan volg. kolom)

— Dan moet u toch weten, wat mijnheer Buchsbaum is.

— Te zeg u toch, dat hij vooruit gereisd is. Hij is van morgen vroeg in Milhauzen afgestapt. Is met een persentrein gegaan, die een andere route neemt, ik geloof over Milheim.

Cilly sprak de waarheid, Bux was vooruit gereisd naar Freiburg, om daar — waarschijnlijk voor zijn dien — een eenige formaliteiten met het gemeentebestuur te regelen.

— En waar is hij nu? vroeg de ambtenaar verder.

Cilly wilde al zeggen dat ze Bux weer in Freiburg ontmoeten zou en dat hij dan weer verder met dezen trein zou reizen, doch plotseling bedacht ze zich en zei, dat zij niet wist, waar hij zich op het oogenblik ophield.

— Maar mijnheer Buchsbaum gaat toch ook naar M., waar cirkus Kreno zijn vaste standplaats heeft?

— Dat weet ik ook niet, zei Cilly kortaf en wat bits.

— En de directeur?

— Die is al lang met zijn auto vooruitgegaan en zal al wel in M. zijn.

— Zoo? Dan moeten we nu dezen woonwagen doorzoeken.

— Dat zal niet gebeuren.

— Dan moet u toch weten, wat mijnheer Buchsbaum is.

— Te zeg u toch, dat hij vooruit gereisd is. Hij is van morgen vroeg in Milhauzen afgestapt. Is met een persentrein gegaan, die een andere route neemt, ik geloof over Milheim.

Cilly sprak de waarheid, Bux was vooruit gereisd naar Freiburg, om daar — waarschijnlijk voor zijn dien — een eenige formaliteiten met het gemeentebestuur te regelen.

— En waar is hij nu? vroeg de ambtenaar verder.

Cilly wilde al zeggen dat ze Bux weer in Freiburg ontmoeten zou en dat hij dan weer verder met dezen trein zou reizen, doch plotseling bedacht ze zich en zei, dat zij niet wist, waar hij zich op het oogenblik ophield.

— Maar mijnheer Buchsbaum gaat toch ook naar M., waar cirkus Kreno zijn vaste standplaats heeft?

— Dat weet ik ook niet, zei Cilly kortaf en wat bits.

— En de directeur?

— Die is al lang met zijn auto vooruitgegaan en zal al wel in M. zijn.

— Zoo? Dan moeten we nu dezen woonwagen doorzoeken.

— Dat zal niet gebeuren.

Brusselse kroniek

De veertsenschool

De veertsenschool te Kuregem viert de honderdste verjaardag van haar stichting. De officiële plechtigheden welke daarmede gepaard gaan, kunnen we in deze kroniek overlaten.

Voor de Vlaamingen heeft de veertsenschool te Kuregem trouwen gespeeld, zijnde de Vlaamigen hun eigen veertsenschool hebben, gelecht aan de Universiteit van Gent. De veertsenschool te Kuregem heeft het nog niet zoover gebracht, niettegenstaande haar jubilarium ouderdom, hangt zij nog immer af van den dienst van het technisch onderwijs, ofschoon zij sinds lang aandrang op het universitair statuut.

Het is dus reeds een eeuw geleden dat men in België de noodzakelijkheid heeft gevoeld te zorgen voor de opleiding van dierenartsen, zoals die binnemelike Mr. Doolittle dat zou hebben genoemd. Onze voorouders waren dus niet onverschillig voor het leed van hun broeders van minderen rang.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht.

Maar dat was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was toen nog niet de tijd dat de veertsenschool werd opgericht. Het was

Het antwoord van de vakverenigingsleiders aan de voorstanders van het rechtsche blok

In ons vorige artikel, hebben wij uitlatingen aangehaald van het Kristien Pauwels, voorzitter van het Kristien Vakverbond, die regeltrecht indruischen tegen de onwettigheden die de heer Vindevogel, Siegfried van het recht-sche blok, verkondigt over de stakingen van Juni 1. l., en die men overal aantreft in alle rechtssche bladen, die de bevolking den schrik op den lijf willen jagen met hun laster en leugens over het zoogenoemde bolsjewistisch gevaar in ons land.

In zijn hoofdartikel van Woensdag, wees Gust. Vindevogel op, dat de stakingen van Juni 1. l., een rechtssche blok, verkondigt over de stakingen van Juni 1. l., en die men overal aantreft in alle rechtssche bladen, die de bevolking den schrik op den lijf willen jagen met hun laster en leugens over het zoogenoemde bolsjewistisch gevaar in ons land.

De onhoudbaarheid van de stelling van den heer Vindevogel blijkt ook uit wat de leiders van de vakverenigingen hebben gezegd en geschreven in verband met de dreigende sociale beweging, die wij drie maanden geleden hebben beleefd.

Wij kunnen o. m. verwijzen naar de radiolezingen, die onze vriend Jef Rens, van de Syndikale Kommissie, op 10 en 15 September j. l. heeft gehouden voor Rens en voor Sarov.

Rens toonde aan hoe belachelijk het is vanwege de reaktie te doen voorkomen alsof de stakingen van Juni werden veroorzaakt door een manoeuvre van Moskou, alsof geheime agenten van de kommunistische internationale in België aan het werk zouden zijn en alsof bedoelde stakingen maar een herhaling zouden zijn geweest met het oog op een uitgebreide revolutionaire beweging, die in het najaar zou moeten uitbreken.

De prietpraat, die de heer Vindevogel voor zijn rekening neemt en regeltrecht afkomstig is uit de rechtssche bladen, heeft slechts één doel: de bestrijding met schijnheilige middelen van het socialisme en van de arbeidersbeweging in het algemeen, die men niet met open vizier durft aanvallen.

Als Vindevogel, Paul de Mont en konsoorten schrijven, dat de leiders van de vakbeweging het vertrouwen van de arbeiders hebben verloren en dat zij in feite geen controle meer hebben over de arbeidersbeweging, hebben zij voor het eerst de leiders van de vakbeweging, die de leiders van onze vakbeweging de speelbal zijn van wij weten niet welke geheimzinnige krachten, die voor rekening van een vreemde mogendheid het economisch leven van ons land met geweldmiddelen in de war willen stellen.

De fantastische verhalen van de „Standaard“ en van zijn napraters doen zelfs bij „Het Volk“ de vraag oprijzen „Waar wil de Standaard heen?“. Wij zouden op die vraag duidelijk kunnen antwoorden. Wij laten evenwel aan de katholieke en de Vlaanderen de zorg over uit de anti-

OSCAR DE SWAEF.

VOORUIT'S GROOTE REPORTAGES EN ONDERZOEKEN

NAAR IJSLAND ZIJN WE GEVAREN

Drie weken aan boord van de trawler „Christ Mahlman“

door FERDINAND DE SMEDT

(13e vervoeg)

De visschers en hun speciale toestand

Voor 1935 bestond onze visschersvloot voor de gansche IJstreek uit 493 vaartuigen, die een gezamenlijke bemanning hadden van 2022 koppen.

Wanneer wij rekening houden met het dubbel aantal personeel aan wal wordt gebruikt, dan mogen wij zeggen dat in ronde cijfers het zuivere visscherijbedrijf 6.000 man werkstelling maakt.

De daar zich bij aansluitende nijverheden, hebben eveneens een aanzienlijk contingent arbeiders.

Is het dan zoo verwonderlijk dat deze groote categorie speciale arbeiders de volste aandacht waardig is?

De visschersbevolking is er een op zichzelf net zoals wij dat zouden kunnen zeggen van de mijnwerkers, en zoals het vroeger ook gold voor de textielarbeiders aan Gent en Vlaanderen.

De visschersfamilies hebben hun eigen leven, waaraan in de laatste jaren erg getornd werd door de invloeden van buitenaf en de wijzigingen der sociaal verhoudingen en levensvoorwaarden.

En toch, een visscher blijft nog de eenvoudige slimmerd, die het maar niet kan stellen met zwartgalligheid, met gezeur, met piekeren om kleingeheden. Hij ziet het leven van een andere zijde. De zee heeft hem geleerd te zijn en wijd te zien. De zee heeft hem ook gebracht tot de iets simplistische levenswijze van het leven aan kort zijn, en is het ook, dan moet men er van genieten zoveel men kan en zoveel het hard laarbeur daartoe overlaait. De materialistische opvatting kan enigszins naar schijnen, maar eigenlijk kleven we die allen aan in eenzelfde mate, maar misschien niet op eenzelfde wijze.

En een visscher is dood-eerlijk, kent slechts het gegeven woord, komt vrij uit voor zijn gedachte wanneer de goede naam op het spel staat, weet te eerbiedigen wat dient geëerbiedigd en is van een gevoeligheid, die zelfs eens aan het naieve grenzen kan, maar waarvoor hem geen grief is te maken, omdat dit bij hem de poëzie heeft bewaard, die hij instinkmatig, in vele gevallen, en vooral dan wanneer hij het minst het vermoed, aanvoelt.

Nevens het brute staat het eenvoudige-romantische.

Men heeft wel meer getracht hem voor te stellen als brutaal van aard.

Wel neen, een visscher is niet brutaal; indien hij soms iets hebben kan dat grof en heftig is in zijn handelingen, dan komt het niet uit het ondergrond van zijn wezen, maar is het een gevolg van zijn werk en zijn strijd, van dag en nacht, tegen het geweld der natuur.

Men moet van kindsbeen af in dat midden hebben geleefd, of zeer lang met die menschen zijn omgegaan om hen te begrijpen, zoals 't moet en hen hoog te schatten zoals 't behoort.

Wij willen van den visscher geen uitzonderlijk menschen maken; dat zou hij ook nooit verlangen. Maar hij is menschen in den volsten zin; hij is meer menschen dan vele andere die door de beschaving wel aangebrand lijken.

Wat de visscher vraagt en wat wij steeds met klein gaarne hebben gevraagd, 't is dat aan den visscher een zek menschaardig bestaan wordt verzekerd als aan al de andere arbeiders van welke categorie en uit welke niverheid ook.

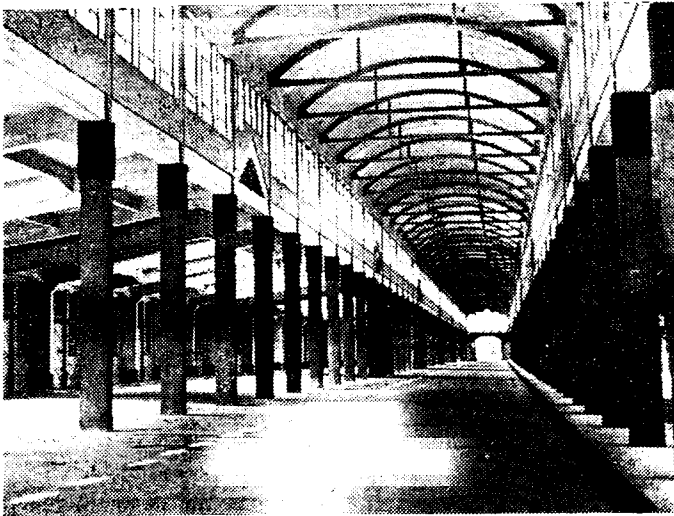
„Visscher“ is te lang de bestemming geweest van „minderwaardig“. In den tijd dat de Vlaamse arbeiders de uitgebuuten waren der fabrieken, waren de visschers het van de reeders.

De oude visschers — en oud heeft hier de betekenis van vóór 20, 30 jaar — die kunnen u nog de tragische dagen en nachten vertellen, die zij door te maken hadden op de zee, zonder iets meer dan de eigen meegenomen voeding; met minderwaardig materiaal; arbeidende voor loonen, waarvan men reukel geen cent, in het huis had, kwam, omdat men steeds in het kruit stond bij den patroon; zonder huishoudelijk leven, want de enkele uren doorgebracht aan wal, moesten nog besteed worden aan het kuischen, verven, kalefateren en herstellen van schip en luik.

De vrouw moest zich van een bezighelf overlaten om het noodige bij te halen.

Een minste werkonbekwaamheid bracht miserie; een ongeval werd een ramp. Er bestond geen enkele verzekering voor de menschen die op alle uren van den dag hun leven hadden te wagen voor een anders winning.

Wanneer een schipper oud van da-

Een binnenzicht van de nieuwe vischmijn te Oostende.

Het lossen van den visch, aan een kleine visschersboot, vóór de nieuwe mijn gebouwd werd.

gen was, of door krankheid niet meer vermocht te werken, moest hij maar naar het armhuis sukkelen, schoone op trachten in een gesticht te worden opgenomen.

De visscherskinderen, juist zoals die der fabriekwerkers, moesten van hun prilste jeugd ook de schuit in, en „zeetje varen“ om enkele centimes te verdienen.

Indien er stilaan voor de arbeiders in het algemeen verbetering kwam door sociale wetgeving en looftering, bleef dit voor de visschers uitgesloten.

Och ja, men zal wel eens aanvoeren dat de arbeiders het natuurlijk niet vanzelf hebben gekregen. Zij hebben er voor gestreden en zij hebben hun macht gezocht in de vereniging.

Zeker, maar vergeet niet, indien dit trager ging bij de visschers, dit natuurlijk voortspoor uit de werkschandise van zelf. De menschen kwamen ternauwernood in voeling met elkaar.

Zij hadden nauwelijks de tijd om aan het gezin te denken; hoe zouden zij het dan gedaan hebben om iets anders, dat maar vagelijk tot hen doordrong? Zij misten overigens alle geleerdheid. Hun school gaan had zich beperkt tot het bezoeken van een be-waarskool, om uit het huis te zijn in zekere bewaring.

Voeg hierbij dat elke uiting van misnoegen, van opstandigheid of van zucht naar vrijmaking, onvermijdelijk werd gestraft met de hongerkuur?

De visschers, meer dan wie ook, hingen af van hun patroons, van hun reeders.

Het is maar na den oorlog, dat er zich plots een omwenteling heeft voorgedaan onder het visschersvolk.

De stoere mannen van de zee zijn zich bewust geworden dat zij ook een strijd hadden te strijden, dat zij ook een plicht hadden te vervullen tegen over zichzelf en tegenover hun makkers.

Geholpen door den Algemeenen Belgischen Transportarbeidersbond, zijn zij tot een machtige vereniging gekomen.

Het ongelukkig ingrijpen der reeders en patroons, om dat werk van opstanding te beletten, heeft echter de versterking en de verbreiding van

de idee der vereniging, samenwerking en solidariteit gebracht.

Denk er aan dat uit dezen strijd de Oostendse rederij is gestroomd, dat de Roode Vloot als het ware de pionierster is geweest in de groote visschersbeweging, tot lotverbetering dezer werkers. Het is werkelijk dank aan den bond, waarvan hooger sprake, en van hem dat de visschers den huidige toestand kennen.

Hij is niet het volmaakte, wij zijn er verre van af, maar de verbeteringen die hij in zijn sluit zijn van zulk overwegend belang, dat het werkelijk een hemel blijkt tegenover de hel van vroeger.

Loonsverbetering en menschele arbeidsvoorwaarden zijn de inzet geweest van den strijd.

De mannen zijn er niet meer voor de schepen, maar de schepen zijn er voor de mannen! De visschers zijn geen materiaal van de patroons en de reeders, maar de patroons en de reeders ontvangen werkrachten met goede behandeling en degelijke betaling.

Neen, alles is niet verwezenlijkt. Er is zeker sociale voorzorg, verzekering tegen ongevallen, pensioenregeling en organisatie voor onderzoek van geschillen. Maar aan dit alles is nog veel verbetering te brengen.

Is het van deze menschen te veel gevraagd?

Wie onder u zou wenschen dit arbeidersleven te sluiten; wie wenscht te verwisselen met één der visschers, om ook eens het wroeten op zee te leeren kennen en het tot zijn bestaan te maken?

Aan hun loonen kon verbetering, aan de werkvoorwaarden kon geschied, aan de sociale wetgeving meer mildheid gegeven worden.

Maar daarvoor is een afdoende besnoeiing van hooger hand noodzakelijk.

De visschers zijn van zeer goeden wil, maar de liefde mag niet van één zijde komen en dan nog altijd van die der minstbedeelden.

Hun erkentelijkheid is nooit uitgesloten.

Wij moeten maar zien met welke vereeniging zij op de schepen van de Oostendse rederij de namen zien prijken van de mannen, die werkelijk de eersten hun belangen hebben behartigd.

Het doopfeest van de „Christ Mahlman“ is er een geweest van groote betekenis onder dat opzicht.

Christ Mahlman was toch „de man“ van den Algemeenen Belgischen Transportarbeidersbond, die met zulke liefde, met zulke overtuiging, met zulke hardnekkigheid, tot zijn dood in de bres stond voor onze visschers.

Zijn naam prijkt op het grootste schip der visschersvloot en draagt over de zee de konde, dat Mahlman de eerbiedige en erkentelijke nagedachtenis waardig is van alle Belgische visschers.

Indien zij hun weldoeners niet vergeten, laat ons vooral de visschers niet vergeten. Zij zijn onze diepe genegenheid en onze standvastige hulp overwaardig.

Is met ontroering dat ik afscheid heb genomen van hen, die mijn broeders waren te lande en ter zee.

„Heb in hun oogen nog even gepiept het beeld van de zee en van hun goedheid.“

Er is geen woord gekomen; wij voelden zoo innig en zoo eenig wat ons bindt; de handdruk was een verzegeling.

steeds gaan mijn gedachten tenen, de wijde, moele, woeste, ongenaden zee over, naar de verre, verre oorden van oneindige schoonheid... „Verlang voor hen eerbied en goedheid, want zij zijn menschen boven mate en zij zijn wroeters als wij allen, en meer.“

SLOT.

De Britsche minister Samuel Hoare wenscht een blind vertrouwen van de arbeiderspartij voor het herbewapeningsprogramma van de regering

Groote ontstemming bij Labour Ook liberale kritiek

Naar de „Daily Herald“ uit Edinburgh meldt, heeft de rede, die minister Hoare gehouden heeft op het kongres van de conservatieve partij, bij het bestuur van de arbeiderspartij groote verontwaardiging gewekt. Die verontwaardiging geldt vooral de neerbuigende houding, die hij aannam, toen hij van de arbeiderspartij blindelings vertrouwen vroeg tot steun van het herwapeningsprogramma van de regering. De aanvoorders van de arbeiderspartij zijn besloten, den internationalen toestand met begrip van de werkelijkheid, onder het oog te zien, maar zij zijn evenzeer besloten, dat de arbeiderspartij zelf zal bepalen, wat haar te doen staat, naar eigen overtuiging, gevestigd op grond van de feiten.

Uit het feit, dat de regering Sir Samuel Hoare heeft uitgekozen om beroep op de arbeiderspartij te doen, blijkt, dat zij nog steeds niet beseft, welke geest er in de arbeidersbeweging heerscht.

DE ZIENSWIJZE VAN ATTLEE

Attlee, de aanvoerder van de partij in het parlement, zeide, dat het onbeschamde was te veronderstellen, dat de arbeiderspartij eenig vertrouwen in Hoare zou hebben. De wapeningspolitiek hangt af van de buitenlandse politiek. Hoare, die het land zoo leelijk bedrogen heeft in het geval Hoare-Laval en die Engeland in het oec van de wereld heeft verdedigd, is niet de aangewezen man om thans een beroep te doen op den steun van de arbeiderspartij. Deze partij heeft altijd duidelijk laten blijken, dat zij bereid is de wapening te steunen, die noodzakelijk is voor een algemeene Volkenbondspolitiek, maar tot dusver heeft zij geen enkele reden, hoe ook, om vrouwen te stellen in het huidige ministerie. De buitenlandse politiek van de regering blijft nog altijd een gesloten boek.

DE MEENING VAN ANDERE LABOUR-LEIDERS

Greenwood, de adjunct-leider van de partij in het parlement, liet zich nog iets sterker uit en merkte bovendien op, dat Samuel Hoare's poging om verschil te maken tusschen de vakverenigingsleiders en de politieke leiders van de arbeiderspartij niet zal opgaan.

Tenslotte zei dr. Hugh Dalton, een van de specialisten op het gebied van de buitenlandse politiek in het bestuur van de partij, ook nog eens, dat de arbeiderspartij zal beslissen op grond van de feiten en geen behoefte heeft aan vermaningen van Hoare over hetgeen haar te doen staat.

Het arbeidersblad noemt in een hoofdartikel de buitenlandse politiek van de conservatieven wel heel eenvoudig. Engeland-moet zich tot de landen wapenen. Het bottie wachtwoord des rijks moet zijn: „Wat we hebben, houden we“. Al wat noodig is om te zorgen, dat de wereld dit gewide beginsel eerbiedigt, is een groote hoeveelheid oorlogsschepen en vliegtuigen. Een bepaalde hoeveelheid wordt niet aangegeven. Het enig noodige is, dat het altijd veel groter is dan eenige mededinger of combinatie

van mededingers zal bezitten. Het enige vraagstuk van den eersten tijd is ons zoo spoedig mogelijk met de noodige krachten uit te rusten. Als dat geschied is, is alles in orde.

Het blad noemt dit een aangestekende politiek, daar zij stellig tot oorlog moet leiden en een herleving van het Britsche rijk hoogst onwaarschijnlijk zou maken. Als men uitgaat van het beginsel, dat Engeland superieur is en dat die superioriteit door de wapens bevestigd moet worden, sluit dat in, dat andere landen minderwaardig zijn. Dit kunnen deze landen onmogelijk erkennen en dus stuur men op oorlog aan.

Of Engeland sterker wapening heeft, is een andere kwestie, welke het kongres van de arbeiderspartij zal trachten op te lossen. Doch waar het vooral om aankomt, is de vraag, wie gebruik er van de wapens gemaakt zal worden. Gebruikt in een poging om de suprematie van de Britsche „rechten“, zoals Engeland die ziet, te verzekeren, met miskenning of ontkenning van de rechten van andere naties, betekenen zij oorlog en het uitschakelen van het rijk. Gebruikt ter verzekering van de suprematie van internationala recht en rechtvaardigheid jegens allen, kunnen zij den grondslag leggen van den vrede.

EEN REVOLUTIONNAIRE UITLETTING VAN CRIPPS

Sir Stafford Cripps, de vertegenwoordiger van den linkervleugel van de arbeiderspartij in het Lagerhuis, heeft in een toespraak te Leeds gezegd: „Als wij in een oorlog mochten betrokken worden, hoop ik uit den grond van mijn hart, dat de arbeiders van dit land er gebruik van zullen maken om de revolutie te ontketen“. Ik hoop, dat de huidige regering zal willen inzien, dat dit hetgeen is, wat gebeuren zou.

OOK LIBERALE KRITIEK

Ook de liberale „News Chronicle“ is over Hoare's rede te Margate slecht spreken. Hoare's enige recept tegen de huidige euvelen van de wereld is, dat Engeland zich wapenen zal om op één lijn te komen met andere zwaar gewapende landen. De Chronicle geeft toe, dat bij den huidige toestand Engeland zijn wapening — vooral in de lucht — moet versterken in een mate, voorgeschreven door de wapening van andere landen, maar Sir Cripps's herhaalde bewering, dat er een absolute standaard zou bestaan tot regeling van de Britsche wapening, is een onzalige nonsens. Zoo'n standaard bestaat er niet. En als de regering denkt dat men haar rustig zal toestaan, op één lijn te komen met Engeland's mededingers, leeft zij in een wereld van illusie.

Zoolang wapening niet wordt beschouwd als een noodmaatregel, terwijl men zoekt hetzij naar het berekenen van een plan tot beperking bij onderling overleg, hetzij naar een verdeling van risico door een overeenkomst van kollektieve veiligheid, is zijn politiek van wanhoop. In den vorm van onbeheerschte mededeling kan zij alleen uitloopen op een bankroet of op oorlog.

VOOR DE EERSTKOMENDE OLYMPIADE

Aan de Japanners is de gunst te beurt gevallen de Olympiade van 1940 te organiseren. Dat zij van plan zijn op tijd klaar te zijn, bewijzen bovengenoemde opname, waarop men de decoratieschilders reeds druk aan het werk ziet.

De zoogezegde aanklager van Edith Cavell te Parijs IN VRIJHEID GESTELD

Gaston Quien, die beschuldigd werd van deelneming aan de aanklacht tegen Edith Cavell en die deswege veroordeeld werd, werd te Parijs in vrijheid gesteld na zijn straf te hebben uitgezeten.

Er is een proces tot herziening van de uitspraak aan den gang, daar Quien zijn onschuld in deze zaak wil bewijzen.

Bokser verongelukt te Toerkonje

Te Croix-Rouge bij Toerkonje had een doodlijk auto-ongeluk plaats, dat een groote verslagenheid heeft veroorzaakt in de Noord-Franse boksmiddens. De 39-jarige bokser Karel Schep, wonende bij zijne ouders, in de rue Bonne-Nouvelle, werd gevat door den aanhangwagen van een traktor. Hij kwam onder een der wielen terecht en werd zoo erg gekwetst, dat hij naar het gasthuis moest worden overgebracht, waar hij een tijdje later bezweek.

De Vrijheid van de Pers

Een konferentie op het ministerie van Justitie

Overeenstemming bereikt over de voornaamste beginselpunten

De h. Bovesse, minister van Justitie, en de h. Hoste, minister van Openbare Werken, hebben op het departement van Justitie een afvaardiging ontvangen, waarin vertegenwoordigd waren de Algemeene Belgische Persbond, de Beroepsunie van de Belgische Pers en de Vereeniging van Brusselse Dagbladbestuurders.

Deze konferentie heeft aan het licht gebracht, dat er volledige overeenstemming bestond over twee der voornaamste punten:

1. De absolute eerbiediging van de persvrijheid; 2. De noodzakelijkheid tot het nemen van maatregelen binnen het kader van de bestaande wetten, tenelike het onderscheid te bewaren tusschen vrijheid en teugelloosheid, eerlijke polemiek en smaad, leugen en vreesaanjaging. Aan beide zijden zal de studie over verschillende vraagstukken worden voortgezet.

Ook devaluatie van de Tsjechische kroon? Speedig een beslissing verwacht

De grootste twee Tsjechische partijen, de agrarische en de sociaaldemokratische, hebben besloten van de regering te verlangen dat de Tsjechische Kroon aan den door de devaluatie van verschillende landen ontstane internationalen valuta-toestand aangepast wordt.

In verband daarmede heeft staatspresident Benes met den minister van Financien, Kalous, en den gouverneur van de Tsjechische Nationale Bank, professor Englich, den toestand besproken.

De ministerraad kwam lijken om den monetair toestand te onderzoeken. Er werd toen nog geen beslissing genomen. In een communiqué werd medegedeeld, dat aan een interministerieel commissie opdracht was gegeven om met spoed te onderzoeken, welke invloed 't internationaal monetair „alignement“ op de Tsjechische kroon uitoefent en maatregelen voor te stellen welke zij noodzakelijk acht.

In welingelichte kringen vermoeden, dat een devaluatie wordt voorbereid, welke in geen geval groter zal zijn dan 16 %.

Over het resultaat der bespreking schrijft de „Prager Presse“ o. a.: „Na grondige voorbesprekingen, welke onmiddellijk na de devaluatie van den Franschen frank begonnen en meerdere dagen duurden, is onder voorzitterschap van minister-president Rodza, de Tsjechische ministerraad bijeen gekomen om in aansluiting op de in Frankrijk, Zwitserland en Nederland doorgevoerde valutamaatregelen, belangrijke beslissingen te nemen.“

Het Tsjechische Huis van Afgevaardigden en de Senaat zullen Dinsdag gelegenheid hebben over de besluiten der regering te beraadslagen.

TWEDE DIKE VRIENDINNEN Een mooi kattenzeemplantar dat werd voorgesteld op een te Londen gehouden tentoonstelling.

Hollandsche knaap pleegt onvrijwillig zelfmoord

De dertienjarige zoon der familie R. te Breijel (Nederland), speelde met een „voelver“ en beging de onvoorzichtigheid het wapen tegen zijn hoofd te plaatsen. Ongehuurlijk schiet was het gevolg, dat den anderen broer toebehoort, de geladen, het schot ging af en de kogel drong in het hoofd van het slachtoffer.

In allerijf werd de knaap in zorgekkenden toestand naar het ziekenhuis overgebracht, alwaar hij spoedig na aankomst aan de bekomen verwondingen bezweek.

In een tijd dat de groote meerderheid der werkende klasse dank zij haar organisatie-geest stap voor stap haar levensrechten weet te veroveren, is het niet van belang ontbloot kennis te maken met het lot van zekere categorieën arbeiders die nog steeds in een soort feodaal knechtschap verzonken zitten. In een oorspronkelijke reportage, - IN HET FEODALE VLAANDEREN -

IK BEN EEN KAMERKNECHT!

DOOR K.D.P.

en waarmede wij Dinsdag e. k. aanvangen, zal onze medewerker aan de hand van enkele typische schetsen, onze lezers een kijk verschaffen op den sociaal toestand van zekere huishoudingen, die in deze 20ste eeuw nog tot een leven van middelsteuise lijfgeenschap gedoemd zijn.

Een hoortje van het oude dok te Oostende waar de vischvaartuigen werden opgelegd en dat naar het schijnt gaat gedempt worden.

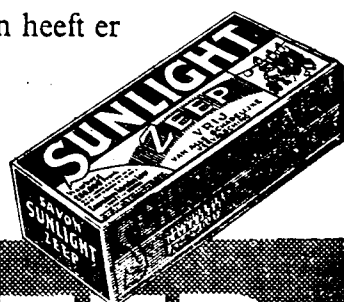

Sinds ik getrouwd ben heb ik steeds zelf mijn wasch gedaan en toch zijn mijn handen, dank zij Sunlight, zacht en fijn gebleven. Bezie mijn linnen dat met Sunlight gewasschen werd, witter dan dit zult ge te vergeefs zoeken.

Niets beter dan een natuurlijke blankheid

Wees ervan verzekerd dat de miljoenen huishoudsters die Sunlight Zeep gebruiken voor wasch en kuisch daartoe gegronde redenen hebben. Daar zij uiterst zuiver is heeft zij de grootste waschkraacht, bovendien beveelt zij zich zelve aan omdat zij de natuurlijke blankheid van het linnen en de oorspronkelijke frisheid der kleuren bewaart. Zij is vrij van alle schadelijke chemische producten, dus beschermt het linnen en de handen. Haar gebruik is zeer voordelig, men heeft er zoo weinig van nodig!

Gebruik

SUNLIGHT ZEEP

S 57-0421 BFL

CAPITOLE
PARL. FRANÇ. ENT. N. ADM.

Pour la 1re fois ensemble.
Gaby MORLAY
Henri BAUR

SAMSON

Le plus grand succès de Paris

ANDRÉ LEFAUR
GAB. DORZIAT
SUZY PRIM

LUQUET.

RECHTZAKEN

RECHTBANK VAN OUDENAARDE. BERICHT AAN DE SLACHTERS. — M. Jan B., slachter te Santbergen, werd op 7 Mei door de controleur der eestwaren in overtreding genomen, om geen herkomstbewijs van zijn slachtvee te hebben kunnen voorbrengen. M. moest zijne nalatigheid bekopen met 182 fr. boete.

UIT GEBUURZAAMHEID. — Den 4n Mei kreeg Van der Poorten Gaston, landbouwer te Appelterre, woorden met Kos. Victor, landbouwer te Oultre om wille van grondaangelegenheden. Op zeker oogenblik ging K. tot geweldadigheden over op den persoon van Van der Poorten. Vrouw Kos kwam ook bij om haren man te helpen. Gelukkig kwam een ander gebuur tusschen om een einde te stellen aan de feiten.

K. en diens vrouw O. Marie werden vervolgd om hun brutaal optreden en verwezen. K. tot 550 fr., O. tot 182 fr. boete. Beiden met 3 jaar opschorsing.

SMAAD AAN BURGEMEESTER. — Verh. Jacobus, veldwachter te Nieuwem, was vervolgd om de burgemeester zijner gemeente te hebben beleedigd. De rechtbank was de meening toegedaan dat de woorden uitgesproken door den veldwachter, geen kwaadaardigheid bevatten en sprak Verh. vrij.

ONDER JONGELINGEN. — Den 26 April laat in den avond, ontstond er twist ter herberg Schoon Jacobus te Okegem, tusschen De K. Seraphien en As. Albert der gemeente, eenerzijds en V. Ist. Paul, anderzijds. Op zeker oogenblik sprong As. naar V. Ist. toe en samen vielen ze ten gronde. De K. profiteerde echter van dit oogenblik om V. Ist. verschillende slagen en voetstampen toe te brengen. De K. en As. werden vervolgd om hun geweldige aanstelling. De K. werd verwezen tot 15 dagen gevangenis, terwijl As. werd vrijgesproken.

WRAAK EN WEERWRAAK. — Op 3/4 Mei waren Gh. Remi, dienstknacht te

St. Cornelis Hoorebeker en Ro. Armand, landbouwer te Maria-Hoorebeker te St. Cornelis ter herberg Chevalier, waar Ro. al de verbruikers trakteerde, ter uitzondering van zijn oud-dienstknacht Gh. Remi. Deze laatste was er geprikkeld om en wilde Ro. te lijve gaan, doch werd op geweldige wijze afgeweerd, waarbij hij werd gekwetst. 's Anderendaags zag Gh. de ploeg van Ro. op het veld staan en uit weerwraak maakte hij de scheelens los en wierp ze weg. Ze werden echter naderhand teruggevonden en aan den eigenaar ter hand gesteld. Op ververschende klacht liep Gh. vervolg in voor diefstal, terwijl Ro. werd vervolgd voor slaan. De rechtbank was echter de meening toegedaan, dat de feiten niet waren bewezen en sprak beide beklagden vrij.

Waarom geen lezer van «Vooruit»? het eenige dagblad dat onze partij, onze vakbonden, onze ziekenbond steunt!

MEER DAN 50.000 FAMILIES LEZEN DEZE PUBLICITEIT

Ettering, blennoragies, verbitting, gehezing door de pillen REINASE, diskrete remedie, volstrekt ongevaarlijk - 20 fr. ter fleschen 40 fr. Grande Pharmacie de Charleroi, te Charleroi.

Studie van Notaris TROCH, te Gent, Winkelstraat, 7.

Uit ter hand te koop

1. WINKELHUIS, Gent, hoek Leithen en Hullestraat.
2. BOUWGROND, Nachtegaalstr., St. Amandsberg.
3. BOUWGROND, te Gent, Chrysanthéstr.
4. TWEE KLEINE VILLA'S met hof - bouwgrond, te St. Amandsberg.

ORTHOFLEX
van Dokter JEAN ROUSSEAU.

Schaft alle pijn af. Onfeilbaar tegen pijnlijke achterblijvende, onvoldoende of te overvloedige regels, tegen de vrouwenziekten, tegen de storingen van het kueren der jaren en den bloedsomloop bij de twee geslachten.

WEEK OP EN VERJONGT.

Alle apotheken : 14.50 fr. ex doos met gebruiksaanwijzing.

Notarieele aankondigingen

De Notaris VAN WASSENHOVE, te Gent, Sint-Jacobsnieuwstraat, nr. 38, zal openbaar verkoopen:

STAD GENT

Een BURGERSHUIS, te Gent, Coupure nr. 85, groot 130 m². — Elektriciteit, gas en stadswater. Onmiddellijk beschikbaar. Zichtbaar den Dinsdag en Donderdag van 2 tot 4 uur.

Eenige zittingdag:
WOENSDAG 7 OKTOBER 1936
om 3 uur stipt 's namiddags, ter Verkoopzaal voor Notarissen, te Gent, Winkelstraat, nr. 1.

BIJ STERFGEVAL OM UIT ONVERDEELDHEID te TREDEN OPENBARE VERKOOPING

van
WOONHUIS

te Gent, MORTIERSTRAAT, 20. De Notaris DE WILDE, te Gent, Astridlaan 49, zal namens wien het behoort aan den meesbiedende openbaar verkoopen:

Een gerieflijk WOONHUIS met erf en aanhangelen te Gent, Mortierstraat 20 (dichtbij Van Eyckplaats). Onmiddellijk beschikbaar. Voor de sleutels zich te wenden op den Ouden Beestenmarkt 4.

Instel: DINSDAG 27 OKTOBER 1936
Verblijft: DINSDAG 10 NOVEMBER 1936
telkens om 2 1/2 uur, ter Notarieele Verkoopzaal te Gent, Winkelstraat 1.

Savoy

3de en laatste week van den overgrooten bijval

Charlie Chaplin

Moderne Tijden

Haast U hem te gaan zien. Gij zult deze film te Gent niet meer zien vóór toekomstig jaar.

KINDEREN TOEGELATEN

Brief en Album van PIERKEN

Bericht aan de liefhebbers

We beleeven aligelijk schoone tijden zecht ons Godelieve en ten is geene die het beter kan weete of zeyl van meneere Gontran mee zijnen otomobiel die alle dagen de dutsche gazette leest in het fransch waarda da in gestaan heeft van Ieteler die maar zijne kleine vinger op te heffen heeft om het te doen reegenen of de zonn te doen schijnen naar gelanch da het hem past. Tottertoe moeste ze ilder kontent stellen van het weer te foorspellen mee het droevich gevolg da ze er nege keers op de tiene klof aeffes waren hetgeen da den eerbiet en de hoogachtig voor de weetschap bij de menschen op den duur aan het wankelen zouw gebracht hebben was het niet da Ieteler hem da spel aangetrokken heeft en Sinte Pieter zijne konzee mee zonder solde heeft gegeven en eene koepoon voor het konsentrasiekamp bij de makslesten dia de kleine jonges vermoorden en de vrijdach vleesch etten zonder ilder kruise te maken.

De Gazebulze zecht da ons Godelieve geel zeker ne keer mee meneere Gontran zijnen otomobiel teegen eene stijl van den tram moe gereeden zijn en da de koeran in heur ooft gesleegen is maar ze heeft zij hem die gaazette getoocht en hij heeft van pijkes gebaart. Kijk zeyt ze, leest als ge niet te dwaas zeyt.

En nu volgt het verschijnseel, waarover men kan lachen of de schouders ophalen, maar dat ons, die den Leider meermalen mochten begeiden, reeds lang bekend is. Donkere wolken hingen dien morgen boven Neurenberg, geen stukje blauw was te zien, maar op het oogenblik dat de vlaggen den Leider bereikten, was de zon er tocht. Zij bescheen niet het gehele terrein, de zuidkant lag in de schaduw, maar daar waar de Leider stond, was er heldere zonneschijn.

Jamaar zeyt de Gazebulze, waar heeft da ingestaan?

En ze zeyt het hem. In de «Völkischer Beobachter» zeyt ze en ten

is maar een begin want da moe ne ker voor goet uit zijn mee die wanorde zeyt ze en mee al da spotten op de groote mannen. Ter gaander ezoo maar drij in eene doozijn zulde zeyt ze gelijk Ieteler, Moesselino en Lion Degrelle. Gen heb gulder dendienneer zeeker nog nie gezien zeyt ze. In de naam des vaaders, des zoons en des ijlichen geestes, amen en al het vrouwvolk ligt in de seskes zeyt ze. Vraag het aan de groote minnaars uit de ouwde tijden heft zij gezicht om ilder te vereksplekeeren hoeda da in zijnen haak zit, maar mijn moeder zeyt als hij op die manier begint dat hij de faamleides mee jonge dochters gaat tege kriege en da meneere Gontran mee zijnen otomobiel ook tzaalos zal worden en da ze tons te voete naar huis zal moete koomen als ze heure laasten tram gemist heeft, teegen da kosteljk komt in de halve zoolen en achterlappen.

Maar praat gij maar teegen iemand die het ijlich vier in zijnen boezem zitten heeft! Rex of Moskoe zeyt zeyl, anders gezecht de patronazie of de barbarij! Hokus pokus, pief poef paf, soepe mee balkekes en allemaal de keetel in, flamijnzanten en franskieljons, geef maar gaze mee den blauwvoet toepartoe, zeyt ze, maar heuren zartel schoot af en twas gedaan.

Tis tijt zeyt mijn vader, want ik meendege zuust om den dokteur te loopen zeyt hij, maar mijn moeder was meer voor Plekavet en onzen Homer steldege vooren van der mee de groven bustel door te gaan en het schaaap ne keer onder de pompe te houwden en twas bal op.

Aftijn ge ziet hoever da het al gezet is mee het bolseviezem in de deftiche huisgezinnen en als Lion nog ne keer lanst onze kotee komt macht hij altijd ne keer probeeren van hier de orde te herstellen.

Avies aan de llehebbers. Ik heb bet al lang opgegeven. Adznu.

Uit mijn Album.
Een locht misverstent.

Seedert dat Plekavet mij gizeit heeft dat als ik noch twee jaar drinke dat geen jaar ne meer leere, ben ik...

Ja maar, Spiegelleire, hoe weete da dade moet uitscheiden?

Een beetje verzichtiger geworden. Ne mensch mach drinken, maar ge moet in tijds uitscheiden.

Ja maar, jongere toch, Eis zoo simpel of benne Liede ginter die twee gaan.

Eiwel, als gornu in plaats van twee, viere zyt moede ophorswelen.

Wade, twee, ken giek ik ginter maar eene!...

Het Geestesleven

NIEUWE "SALAMANDERS"

August P. van Groeningen
en W. A. Paap

door Nico Rost

Het komt waarschijnlijk zelden voor dat een uitgeverij reukend tot de publicatie van een reeks goedkope herdrucken overgaat. Reeds alleen hierom is de Salamanderreeks van Em. Querido te Amsterdam een unicum in de geschiedenis der herdrucken. Over meer 30 deelen zijn thans in deze serie verschenen en Anthonie Donker overleefde niet, toen hij haar een pantheon van Nederlandse romans noemde.

Ik geloof niet, dat het in Holland eerder is voorgekomen, dat uitgeverijen van een reeks herdrucken inderdaad een gebeurtenis van culturele betekenis was. Talrijke waardevolle werken der Nederlandse literatuur werden opnieuw uitgegeven en vielen thans binnen vier bereik van de bezielde lezer. Deze serie van 25 frank kostten en dus zelfs voor vele Belgische beurzen te betalen zijn in tegenstelling tot de meeste werken, die op de Hollandische boekenmarkt verschijnen.

Een boek v. v. als de *Nachtbruid* van Frederik van Eeden, dat de mooiste broeken van zijn proza bevat kostte tot heden het drie-vierdubbele en ook een belangrijke roman als *Helene Marvell* van Reinier van Genderen. Het boek van Reinier van Genderen *Stort* kan thans door meer lezers worden gelezen. *Stort* is een boek van de *Levens* reeks. Het is een boek van de *Levens* reeks. Het is een boek van de *Levens* reeks.

In deze Salamanderreeks zijn door den uitgever een aantal werken uit den tijd van *Tachtig* herdrukt, die vroeger dreigden te worden, en hierdoor verdienen. Em. Querido een bijzonder woord van dank.

Niet alleen *Coenen's* navrant relaas van het *Zondagsleven* der kleine luyden, werd herdrukt (*Zondagsleven*) maar ook *Helene Marvell* van Reinier van Genderen. Het is een boek, dat de waarde heeft van de beste romans van August Strindberg.

Wie kent in Vlaanderen de naam van August Strindberg? Het is een boek, dat de waarde heeft van de beste romans van August Strindberg. Het is een boek, dat de waarde heeft van de beste romans van August Strindberg.

Van Groeningen — schrijft dr. H. Gervensman in een korte inleiding waarin hij ons een en ander over leven en werken van den zoo jong gestorven schrijver vertelt — was een onzer eerste naturalisten. Van Deyssels eerste roman verscheen in het jaargang van de *kleine Republiek* werd geschreven in '88. Maar reeds in het *Zondagsbad* der gemeente Rotterdam van 1896 verscheen een opstel van Van Groeningen's hand: *Eene Straat* en eene gang, waarin de naturalistische aanpak van zijn kunst al te zien is.

Maar thans is Van Groeningen's werk niet meer dan literatuur, het is een historisch document uit den tijd der wedergeboorte onzer letterkunde. De publicatie van *Martha de Bruin*, dat vergeten meesterwerk van August van Groeningen in een tijd, waarin het grote publiek zeker niet naar een dergelijk realistisch kunstwerk zal grijpen, indien men het hier niet nadrukkelijk op wijst, is een daad, die een nieuwe daad op kunnen laten volgen: een herdruk van het werk van *Henri Hatoth* *«Stofofen»* — een boek uit dezelfde periode, destijds door Lede-wijk Van Deyssels jubelend begroet en dat eveneens nog niets van zijn frischheid en levenscheitd verloor heeft.

Maar het boek uit de Salamanderreeks, dat ons het meest boeit en in verrukking brengt is en blijft toch *Vincent Hamann* van den vergeten Tachtiger Mr. W. A. Paap. Querido heeft aan deze uitgave 'an ook bijzonder zorg besteed en Menno ter Braak verzocht voor deze uitgave een inleiding te schrijven. Deze uitvoerige inleiding, zij telde ongeveer 20 bladzijden, behoort tot het sympathiekste, wat ik van ter Braak heb gelezen: ze is zakelijk en toch bewonderend, beheerscht en mist de overdreven intellectuele spij van de tijd, die zijn werk zoo dikwijls ont-art.

«Met verbazing» schrijft hij — «moet degenen, die zich bezighouden met Vincent Hamann, telkens weer constateren, dat vrijwel niemand het boek anders dan bij name of als «waakneming op Tachtig» kent; dat het, na als «seutelman» twee drukken te hebben beleefd, niet meer te krigen was; dat het bovendien (en dat is het ergste) feit) in de literaire traditie wordt doorgewogen of afgedaan met de sneer van den welingelichten man, die de klok heeft hooren luiden. Vergeefs zoekt men Vincent Hamann in de literatuurgeschiedissen, vergeefs zoekt men er den naam van Paap anders dan in verband met de oprichting van de Nieuwe Gids, vergeefs zoekt men ook naar een behoorlijke analyse van een werk, dat daartoe aanleiding te over geeft.

Menno ter Braak heeft ons thans een dergelijke analyse gegeven en ging daarbij met een prijzenswaardige grondigheid te werk: hij verzamelde zoveel mogelijk gegevens over Paap's leven en werk, deelt ons vele tot heden onbekende bijzonderheden daaromtrent mee en geeft Paap's boek de plaats, die het ook in onzen tijd toekomt.

«Vincent Hamann» schrijft hij samenvattend, «is meer dan een geval, het is een symptoom; een symptoom van de fatale consequenties der schoonheids- en woordkunstvereeniging, die de beweging van Tachtig hier te lande in zwang heeft gebracht. Een persoonlijkheid, die aan de criteria der Tachtigers niet voldeed, werd geannuleerd en dienstegevoel uit de traditie geschrapt; en dat wel in die mate, dat ik mij verplicht gevoel aan deze inleiding tot den derden druk van Vincent Hamann eenige notities over het leven van zijn auteur te doen voorafgaan.

REINIER VAN GENDEREN STORT
wiens roman «HELENE MARVELL»
in de Salamander-serie als herdruk
verscheen.

Bij het lezen van deze notities, waarin ons vooral de schildering van de verhouding tusschen Paap en Multatuli interesseert, deelt ter Braak ons ook mede, dat Paap, die immers advocaat was — ook als pleiter voor veroordeelde socialistische ziele deed spreken — waarover we graag wat naders hadden vernomen.

Aldus vat ter Braak de betekenis van Paap en zijn boek ten slotte samen: «Paap was een scherp waarnemer, hij zag details, die voor naturalisten van geen belang en toch uitermate belangrijk waren voor de kennis van een der zwaarste culturen onder het menschenras, den artist, met een der zwaarste hiërarchische systemen, de literaire hybris, als middel tot zelfhandhaving en verwevenheid van macht; die aan de Tachtigers, bij legde zijn ervaringen niet in een boek, dat misschien juist, omdat het zoo dicht bij de «stofs» is gebleven, meer te zeggen heeft over den artist en zijn hiërarchie dan alle andere essays en romans van Tachtig bij elkaar».

De publicatie van enkele romans der Tachtigers is een der grootste verdiensten van deze uitgave. Misschien gaat de uitgever er op den duur nog eens toe over een der romans van den nobele Aletrino te herdrukken?

In ieder geval zijn de nieuwe deelen der Salamander-serie een verrijking van deze serie, die voor de Vlamingen het voordeel heeft dat ze, hoewel in het land der gouden verschenen, binnen het bereik van hun frankenbeurs vallen.

AART VAN DER LEEUW.
de schrijver van «KINDERLAND»
«veeneens bij Em. Querido heruitgegeven».

HERMAN GORTER

DE WEINIG BEKENDE
door Achilles Mussche

XVII. - EEN KLEIN HELDENDICHT

Dit het tamelijk uitvoerig overzicht, dat wij in onze vorige kroniek over den inhoud van *Een klein Heldendicht* hebben gegeven, is den lezer duidelijk gebleken, dat dit kleine episch heldendicht niet anders is dan een verhaal van de innerlijke ontwikkeling en den overgang naar het socialisme van den jongen metaalarbeider Willem en de jonge weefster Maria. Daarmee maken wij al dadelijk ons eerste bezwaar: dit kleine heldendicht is al te weinig episch, doordat het meer op de psychologische kenteringen binnen in de beide hoofdpersonages is gericht. De kern van gebeurtenissen, daden en feiten is al te klein, zoodat de epische dichter zijn allereerste taak van vertellen weinig of niet kan volbrengen.

Maar als psychologische dichtkunst dan beschouwd, laat dit werk ons al even onbevredigd, om een dubbele reden. Ten eerste is het, formeel althans, wel waar, dat Gorter in dit gedicht zichzelf volledig heeft afgeleid, maar dat belet niet, dat het herhaaldelijk meer zijn eigen gedachtengangen zijn die hij uitbeeldt, dan die van een eenvoudigen handarbeider. De droom dien de metaalarbeider heeft in den eersten zang van het epos: de droom van een gouden strek, waarin gouden menschen naakt door een gulden licht gaan, is een typisch Gorter'sche droom. Het beeld van de Vrijheid, dat de zelfde metaalarbeider op den studie-avond in zang III voor zich ziet oprispen als een «snij-goud figuurtje», is een typisch Gorter'sch beeld. En heel die toekomst-verwachting van een vrije menscheid opgaand in de schoonheid der natuur, zoodat die door de spreekster in zang VIII wordt geformuleerd:

Wij willen de natuur in, willen schoonheid
zoeken en vinden in het, formeel althans, wel waar, dat Gorter in dit gedicht zichzelf volledig heeft afgeleid, maar dat belet niet, dat het herhaaldelijk meer zijn eigen gedachtengangen zijn die hij uitbeeldt, dan die van een eenvoudigen handarbeider. De droom dien de metaalarbeider heeft in den eersten zang van het epos: de droom van een gouden strek, waarin gouden menschen naakt door een gulden licht gaan, is een typisch Gorter'sche droom. Het beeld van de Vrijheid, dat de zelfde metaalarbeider op den studie-avond in zang III voor zich ziet oprispen als een «snij-goud figuurtje», is een typisch Gorter'sch beeld. En heel die toekomst-verwachting van een vrije menscheid opgaand in de schoonheid der natuur, zoodat die door de spreekster in zang VIII wordt geformuleerd:

Wij willen de natuur in, willen schoonheid
zoeken en vinden in het, formeel althans, wel waar, dat Gorter in dit gedicht zichzelf volledig heeft afgeleid, maar dat belet niet, dat het herhaaldelijk meer zijn eigen gedachtengangen zijn die hij uitbeeldt, dan die van een eenvoudigen handarbeider. De droom dien de metaalarbeider heeft in den eersten zang van het epos: de droom van een gouden strek, waarin gouden menschen naakt door een gulden licht gaan, is een typisch Gorter'sche droom. Het beeld van de Vrijheid, dat de zelfde metaalarbeider op den studie-avond in zang III voor zich ziet oprispen als een «snij-goud figuurtje», is een typisch Gorter'sch beeld. En heel die toekomst-verwachting van een vrije menscheid opgaand in de schoonheid der natuur, zoodat die door de spreekster in zang VIII wordt geformuleerd:

Wij willen de natuur in, willen schoonheid
zoeken en vinden in het, formeel althans, wel waar, dat Gorter in dit gedicht zichzelf volledig heeft afgeleid, maar dat belet niet, dat het herhaaldelijk meer zijn eigen gedachtengangen zijn die hij uitbeeldt, dan die van een eenvoudigen handarbeider. De droom dien de metaalarbeider heeft in den eersten zang van het epos: de droom van een gouden strek, waarin gouden menschen naakt door een gulden licht gaan, is een typisch Gorter'sche droom. Het beeld van de Vrijheid, dat de zelfde metaalarbeider op den studie-avond in zang III voor zich ziet oprispen als een «snij-goud figuurtje», is een typisch Gorter'sch beeld. En heel die toekomst-verwachting van een vrije menscheid opgaand in de schoonheid der natuur, zoodat die door de spreekster in zang VIII wordt geformuleerd:

— heel deze toekomst-verwachting is ten nauwste verwant met dien droom van liberaal socialisme, dien wij Gorter zelf reeds hoorden uitspreken in de vroegere besproken hymne «O vrij te zijn». De opmerking werd door de jongere Hollandse socialistische schrijvers reeds meer dan eens gemaakt, dat de groote sociale dichters der vorige generatie (Gorter, H. Roland Holst) de realiteit van het arbeidersleven niet inzien en volledig genoeg gekend hebben en dienvolgens ook te arbeiderspsychie niet hebben kunnen doordringen; ze wordt op deze plaatsen duidelijk bevestigd. Behalve in de enkele natuurtafereelen, blijft het gedicht dan ook in zijn uitbeelding van de werkelijkheid opvallend vaag.

In de tweede plaats is de psychologie in dit gedicht wat al te simplistisch. Natuurlijk is de psychologie van zoo'n arbeider allesbehalve verward of geschaakt, maar op een of andere manier moet hij toch reageren op deze nieuwe ideeën en leuzen, die immers heel de wereld van zijn kindergeloof door heenstorten en al de deemoedige berusting van het verleden ondersteunende boven voort tot ongekende daden en soms levensgevaarlijke avonturen. Wat gaat er, hoe primitief, hoe duister van onbewustheid ook, om in het hart van deze beide menschen, nu zij zich wagen uit de tene in de andere wereld? Daarvan bespeuren wij zoo goed als niets. In den derden zang bijv. worden de leerlingen van den redenaar regelmatig door den dichter onderbroken; wie echter verwacht te hooren, hoe de nieuwe woorden neervallen in de ziel van den arbeider, moet zich tevreden stellen met een opmerking als: «Willem's hart werd klaar zoodat een parel». En op dezelfde manier volgen we Maria naar het bosch, waar ze gaat denken over den klassenstrijd — en we zien wel een fijn figuurtje zitten en liggen in de donkere schaduw en den koelen scherm, maar hoe zij innerlijk anders wordt, blijft onaangeroerd.

De oorzaken daarvan is waarschijnlijk tweeledig. Aan den eenen kant zoekt ik in de deernisvolle opvattingen over de wilspasselijkheid van den mensch, zoodat Gorter die bijv. ontwikkelde in zijn polemiek met prof. Treub (zie *De Nieuwe Tijd*, December 1903, waaraan de aanhef van *Een klein Heldendicht* opvallend herinnert).

DE SPELLINGKWESTIE

(Artikel gesteld in de nieuwe spelling)

door Frans Van Dyck

In «Vooruit» van 6 September verscheen een artikel ondertekend door V. over «Spelling en taalbesef: de eenheid der Nederlandse taal». Daar sommige beweringen ons inziens tot verkeerde conclusies kunnen leiden, zouden we graag een paar opmerkingen willen maken. Zoo vindt schrijver het jammer dat bij het invoeren van de nieuwe spelling «blijkbaar het overleg en de regeling gemeenschappelijk met de Vlamingen niet voldoende tot hun recht gekomen zijn». Dit valde argument der verwoede tegenstanders van spellingverandering wordt door bezadigde voorstanders telkens weer klakkeloos aangenomen. Ze zijn er zich blijkbaar niet van bewust welke ziele dienst ze daardoor aan de zaak bewijzen. Daarom willen we hier nog eens bondig herhalen wat er in 1934 gebeurd is, een gang van zaken, die ten onzent opzettelijk verzuagen is.

In November 1933 benoemde minister Marchant een deskundigen van deskundigen, om hem van advies te dienen bij het ontwerpen van een gemeenschappelijke spellingregeling, die bij invoering van hogerhand de te loor gegane eenheid zou kunnen herstellen. In deze commissie namen zitting Prof. Dr. J. van Ginneken, Prof. Dr. Albert Verwey, Prof. Dr. C. G. N. de Voors, Prof. Dr. A. A. Verduin en Dr. C. B. van Haringen. Allen verklaarden zich bij voorbaat bereid om aan een compromis mede te werken.

De vergaderingen hadden plaats op 21 November, 4 December en 15 Januari, onder de persoonlijke leiding van den Minister en in tegenwoordigheid van den Directeur Generaal van Onderwijs Prof. van Poelje en den heer Laban als sekretaris.

Reeds na de tweede vergadering stond het compromis in hoofdzaak vast. Voor de derde samenkomst begaf zich Prof. de Voors naar Brussel om het opgestelde Rapport te onderwerpen aan de goedkeuring van de Zuid-Nederlandse deskundigen. Op een vergadering van de Zuid-Nederlandse vereniging (9 Januari) betuigden alle aanwezigen hun instemming met het plan van den Nederlandschen Minister en bekrachtigden met hun handtekening een verklaring dat ze de invoering van deze spelling in Zuid-Nederland zouden bevorderen. De ondertekenaars zijn: Prof. Dr. J. Verduin, oud-hoogleraar te Gent, Prof. Dr. A. Boon, hoogleraar te Leuven, Prof. Dr. H. J. van der Wijer, hoogleraar te Leuven, Prof. Dr. R. Verdeyen, hoog-

Aan den anderen kant zoek ik de oorzaken in de impressionistische stijlmethodes, waaraan Gorter in dit socialistisch epos nog bijna voortdurend vastzit. Een duidelijk en treffend voorbeeld daarvan vindt men in de verzen, waar Willem thuis studeert in «'t wonderboek» van Marx en die ik daarom den vorigen keer met opzet heb geciteerd: heel dat spel van licht en donker, van zwart water en zonne-kabbelingen, van lichtelies en bruine schaduw en paarse schemering, komt direct en onvervalscht uit de school van het impressionisme. Een van de groote tekortkomingen van dit epos zou men dus kunnen karakteriseren als de innerlijke tegenstrijdigheid tusschen het socialistisch psychologisch karakter van het werk en den burgerlijk-impressionistischen stijl. Ook de beeldspraak stamt nog bijna gansch uit de wereld van Mei en doet in deze kringen van industrie-arbeiders af en toe wel eens wat vervreemd aan, als was ze hier niet heeltemaal thuis.

Maar hoe Gorter streefde naar een anderen stijl, blijkt op een overtuigende wijze uit dat forse «zwaard» van jong-Siegfried, waarin Bebel op het einde van zijn rede in zang V beschrijft, hoe het socialisme in Duitsland groeit en wordt en komt:

Hoort ge 't niet, vrienden, het geklinkelank,
het tapperd beuken, het gepinkepknk,
als ge goed luistert? — Luistert, hoort 'n maal!
Daar oer 't Oosten klinkt een rijpe schaal.
Daar oer 't Oosten klinkt een rijpe keel,
en een zwaardvegen, en een zwaardgestree,
en weer een beuken en een galmend hameren.
Dat is jong-Siegfried, die is aan 't verzamelen
van zijn krachten, en hij stort ze in
zijn zwaard, waarvan hij nu maakt het begin.
Zijn lichaam is een deel van onze natie.
Hij is de Arbeiders, 't zwaard: Organisatie.
Hoort, hoort, ge kunt hem bijna van hier hooren.

Op het zuivere stuk proletarische poëzie in de redevoering op den eersten Mei wees ik reeds in de vorige kroniek. Maar er is nog een ander hoogtepunt, een onverwachte lyrische ontroering in de toespraak van Vlaant over de Commune van Parijs:

Het was een voorjaar, mijn kinderen, en de zoete
luchten vol wolken vlamde over Parijs.
Zoodat een bloem breekt in de lente, een
papaver met zijn brade roode bloem,
zoo is toen in die stad, voor 't eerst, Europa
een oogwenk rood socialistisch geweest.
Gij weet het, kinderen, het was de Commune.
O zacht klinkte de naam zoodat een bloem.

Parijs was toen zoo schoon. Er waren geene
heeren, noch hoeren, want die lichtekooie
papegaaien zaten saam in Versailles.
Er liepen geen prostituees op straat.
Er dreven geen lijken meer in de Seine.
Er werd niet gestolen en niet vermoord.
Men kwam veel menschen met de hoop al tegen
op hun gezicht. — Het was het eerste windje
van dien dag, die eens komt, als alle kinderen
zullen lachen op de hoeken der straten,
en als de kinderen ook de menschen lachen.

Zal 'k u een teeken van de toekomst zeggen,
wat ik toen zag in het oude Parijs?
Er waren geen prostituees voor straat —
de lichtekooien in hun roode zijde
waren weg. — Maar weet ge wat me zag?
De arbeidersvrouw in het openbaar leven.

Parijs was toen een goudschijnende fakkel.
Parijs was toen een heerlijke middernacht.
Parijs was toen een roode granaatappel,
die met zijn rode wangden alomd licht.
Wat zaten er toen aan den nok der daken,
aan hun zolderventers een jonge herten,
uitkijkend, zoodat duiven, naar de zon —
welk een schoon bruisen van filosofie
steeg op — o welk een liefje ging verloren!

Maar deze hoogepunten kunnen ons de onvolkomenheid van het geheel niet doen vergeeten, dat trouwens op den duur Gorter zelf niet meer bevredigd heeft. Maar wel toonen zij ons, dat ook hier de dichter Gorter levend is.

KUNSTKRONIEK

MAURICE DUPUIS IN DE ZAAL ARS TE GENT

MAURICE DUPUIS: Binnensicht.

Bij gebrek aan illustratiemateriaal over de huidige tentoonstelling, plaatsen we hier dit werk dat destijds in de Galerie Billiet geëxposeerd werd.

De Zaal Ars te Gent, die sinds haar oprichting en vooral in het begin figuur sloeg van avant-garde-galerij, opent thans het seizoen met een tentoonstelling van Maurice Dupuis, een schilder die wel algeheel het tegendeel is van wat men gewoon is te noemen — met de nodige minachting — een modernist. Hij lijkt wel meer een vergeten Hollandisch klein-meester uit het XVIIIe eeuw, die zijn tijd overleefd heeft en af en toe onder de menschen treedt om de zeldzame scheppingen zijner ingetogen poëzie te openbaren.

Hij doet sinds jaren, wat de Sienese meesters deden op het eind der Middeleeuwen. Zij trokken zich binnen de muren hunner archaïsche stad terug en arbeidden stil voor aan hun laat-gothische droomen. Terwijl heel het Apenijnsch schilderlands daverde onder de staatkundige en artistieke omwentelingen, bogen zij voort de knie voor de schuchtere Madonna's van 't verleden. De laatste zijn open-spattende granaatappels die het nieuwe zaad duizendvoudig in den levenden voedingsbodem slingeren.

Maurice Dupuis is op zijn manier een Sienese meester. Zijn kunst vindt haar bestaansgrond in zichzelf; zij zoekt er geen andere, omdat zij er geen andere behoeft. Een kunst, algeheel geboren in de afzondering, waarin de schilder zich opsluit in gezelschap van de dingen, die hem lief zijn en die hem liefhebben. Geen onrust komt hem kwelen, geen passies slingeren hem tusschen hemel en hel. In stil, innig contact met de dingen, die hem lief zijn, leeft hij. De tijd staat stil. Hoelang reeds? Twee, drie eeuwen? Een nieuwe wereld wordt daarbuiten opgebouwd, van eengeschoten en heropgebouwd. Om het even...

Op een goeden dag, na vijf, zes jaar afwezigheid verschijnt hij terug onder de menschen en zegt: «Ziet, wat ik gedroomd heb». En een oogenblik komen allen onder het vreemd charme der rustige bekoudheid, als sinterde men in een witten kloostertuin of door de zikamer van een oud patriciërshuis.

Alles bij hem ademt kalmte, ge-duld, harmonie. In grijs melancholisch licht hult hij zijn interieurs en zoof der tijden verdoezelt de scherpe hoeken der felle kleuren. Hij is een waachtich, intimist; iemand, die zijn ziel afstemt op de atmosfeer van het binnenhuis en het eigen wezen der familiere dingen. Hij vat ze eerst volmaak; aan de oppervlakte en transporten ze achteraf door ze te omhangen met tastbare, wazige lucht.

Hij doet het in den stijl der oude meesters, wier factuur hij zich, door een jarenlange praktijk als restaurateur eigen gemaakt heeft. Glad en uitgespreken, naar zijn gemengd legt hij de kleur in rake, harmonieuze tonen, die elkaar zoeken en steunen. Oneindig delicaat en echt! weert hij het sensorische aanvoelen van de materie weer te geven: de slimmigste scholen, de kordelijke cirkel, de glanzende garnalen, de ruwe noten, de glazuuren tassen en de bestofte flesschen.

Tegenover de bloemen legt hij zijn valse, bruin-grijze, weemoedige gammen af en laat ze helder gloeien tegen een gedempten achtergrond. Dit spel van een lichtwiel in een half-verstierd milieu herhaalt zich in de verschillende werken; aldus wordt de hoek van een tafel, een kant van een atelier, een deel van een stillevens beeltdoemd. Maar de bijkomstige motieven zijn daarom niet minder tot leven gewekt en met trillende lucht omsonnen. Elk voorwerp is met zooveel liefde gekoesterd en zooveel sensitiviteit bestudeerd dat het boven zijn realiteit uitloopt of liever, zijn ware, verborgen realiteit ontsluit.

Lukt het daarbij, dat de emotie den schilder dieper en pijnlijker — en laten we zeggen on-esthetischer treft — dan de zoeterige poëzie alleen, dan ontstaan pakkende werken, zoodat «Het gepluimd Hoen», dat in zijn kille naaktheid en zijn schrijnende hulpeloosheid een onbetastbaar sterken indruk maakt, mede door zijn technische volkomenheid. Een meesterwerk, niet grooter dan een zakdoek. Andere, schier even merkwaardige paneeltjes, zoodat een eenig mooi «Landschapje met koeien» zijn bijna op postkaart-formaat uitgevoerd, zoodat de beeldenhelden die kunst zich ook uit in de knusse kleinheid der afmetingen.

Maurice Dupuis is — we herhalen het graag — een meester van het stil-leven, dit is de kunst de doode dingen stil te doen leven. Doch juist daardoor ontsnapt hem eenigzins het ware leven der organische wezens. Zijn figuren naar het leven geschilderd zijn oneindig minder beziel, dan de doode dingen, die hij volledig begrijpt. Het «Model in het atelier», de «Vrouw in het blauw aan de voorbarak», zelfs de klanten aan de «Terrassen op de boulevard» zijn tamelijk onbeholpen, linksch, ledig en psychologisch heel oppervlakkig ontleed. De kleur, gelukkig, verliest hier niets van haar rijke voornameheid. Zies helderder dan in de stillevens, zonder opgeblazen te zijn, zweeft ze tusschen Bredtner en Toulouse-Lautrec zonder het pessimisme van den eenen of het sarsame van den anderen ook maar te benaderen.

In «Moeder en kinderen aan de keukentafel» moeten de bijkomstige heden en meer dan de hoofdfiguren. De linkspartij is een knip stuk. Uit die reeks verkiezen we echter bovenal het «Lezend meisje» van 1919, zwierig en los, spontaan en schier schetsmatig aangelegd in breede toetsen van grijs, blond, bruin en blauw. Nog lichter en speelscher, maar minder doorgewerkt zijn de vlugge studies naar een «Javanisch aapje».

Aldus bevestigt Maurice Dupuis bij zeldzame, te zeldzame gelegenheden, zijn oude faam als uitstekend practicus, fijnbesnaard gevoels-mensch en bescheiden artist, die discipline en een harmonie. Hij doet zich echter door de kritiek niet over het paard tillen. Hij heeft het waachtich niet noodig.

Het is inderdaad stilaan mode geworden, kunstenaars, die in de traditie blijven — en het op de juiste wijze doen — te stellen van hun over dezen, die ten koste van hun bloed en hun rust langs de onoverstijgbare weg in hoop en in vertwijfeling den stijl van morgen zoeken. En in naam van de discipline — slagwoord des tijds — slaat men hun den schedel en de ziel stuk met de XVIIIe-eeuwse Hollanders, de Hellenistische sarkophagen en de D-greske dandy's. Alsof het hier gaat tegen iets en niet VOOR iets. Is het om feestelijk den brui te geven aan alle orde en discipline, en moet dan ook onze hoop te vestigen op de niet-traditionele, heroische krachten der jeugd.

Radio-
Vlaanderen

Radio

golfengte 202,3 m.

MAANDAG 5 OKTOBER

Opvallende muziek.

Alsace et Lorraine, marsch.

Deine Augen, G. Bonicon-

to de kleine Augen, da wohnt

die Liebe, tango, Dol Daut-

ber.

Trollen de Noël, Saint-

Servan.

LA ou y a des frites, L.

Dandierif-Domiel.

Please teacher!

Up beso, tango, V. Thé-

baul.

All by yourself in the

moonlight, Jay Wallis, gez.

Duo Hoffman, Stello.

Fakes un sourire, L. Ras-

pini, R. Lecourt.

Union fait la Force,

march, H. de Bort, bew.

dr. V. Bury.

Appassionamento, Dino

Ruffi.

Zwei glückliche Tage, F.

Hollerander.

Valse franco-tyrolienne,

Andréany en Blangui, gez.

dr. Andréany.

Hardi les coqs, Rodor-R.

Meadway Melody of 1936,

sekkie, H. Brown.

Requero, tango, Pugliese.

Hull maar niet lieve boy,

Al Jonson, de Silva-Brown.

Law, gez. dr. D. Hofmann.

La pastourelle, Stello en

Gabriel.

Tout va très bien, Paul

Misaki, fox trot.

15.15 Berichten.

Dagklapper.

8. Tijdschrift.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

1.15 Aan de week.

Rigoletto, Verdi.

Faut, Gounod.

Le Barbier de Séville, Ros-

sini.

La Jolie Fille de Perth, Bi-

zet.

Pianorocciat.

Malacena, E. Lecuena,

gesp. dr. Armando Pala-

cios.

The rustle of spring, Sin-

ding, gez. dr. Leslie Eng-

land.

Fléuse, J. Raffi, gez. dr.

Léon Karim.

En la casa del canto, Men-

delsohn-Liszt, gez. dr. A.

Palacios.

To the spring, Grieg, gez.

dr. Leslie Eng.

12.15 Harry Roy en zijn or-

kest.

Heart of gold, slow fox

trot, Nolan.

Flirtation Medley.

The scat song, fox trot,

Mitchell Parish-Frank Per-

kins.

My girl's a rhythm fan,

Hearns, solo voor saxo-

foon, gez. dr. Soreil.

Dance du meunier, De Fal-

la.

13.15 Concert ODEON.

Feuerblumen, E. Kötscher

Pourquoi me parles-tu d'amour?

Tagson-Dangry, gez. dr. J.

Lumière.

Bal in Savoy, F. Abraham:

Wenn wir Türken küsses,

gez. dr. Oscar Dénès.

Six-Eight Medley.

Tino M. Dery.

Avec un peu d'amour,

Dommel, Vally en A.

Huard, gez. dr. Soreil.

Un Béré, L. Raiter, V.

Scottio, Géo Koger, gez. dr.

Léon Raiter.

Dance d'amour Mariu, A.

Bikio, gez. dr. Tino Rossi.

Je bent mijn ster, Eise-

mann Michaly, gez. dr.

Duo Hofmann.

13.45 Operette.

Tannhauser, Wagner.

Wein, Massenet.

Le Trouvère, Ponchielli.

La Tosca, Puccini.

Le Roi d'Ys, Lalo.

Roméo et Juliette, Gounod.

La Gioconda, Ponchielli.

14.00 Vroolreclat.

Tino M. Dery, gez. dr.

Yehudi Menuhin.

La Folia, Corelli, gez. dr.

Yehudi Menuhin.

14.45 Symfonisch concert.

Onvoltoed symfonie H.

Müll. Schubert.

Casse noisette, Tschalkows-

ky.

15.00 Operette.

Miss Helyett, Audran.

Prüfungsstürme, Jaromir

Weinberger.

De Graaf van Luxemburg.

Léon Karim.

Roméo et Juliette, Gounod.

Fidélité, bew. dr. Tavan.

Ridgorth march, Stanford.

Donauwaller, wals, Ivanov-

itch.

Petite fille, Madeleine Hy-

de, F. Henry.

Songe d'amour après le bal

de la...

16.00 Dansmuziek.

17.00 Einde der uitzending.

AVONDUITZENDING

op golfengte 201,7 m.

21.00 Uitzending voor de

Gentse Radiodistributie.

21.30 Filmclips.

scenario van GOGEBERG

gespeeld door LIEVEN

PRATER.

22.00 EDGARD DEPONT

zegt, zingt en speelt zijn

humoristische actualitei-

ten.

23.00 Dansmuziek.

24.00 Einde der uitzending.

ZONDAG

Vlaamse golfengte)

6.30 Gramfoonplaat.

6.40 a) Weerbericht.

b) Gymnastiek o.l.v. Lea

Daan, dansgymnastiek

leerders. Aan het klavier:

Mev. Berthe Questier.

8.10 Kroniek van den dag.

8.20 Gramfoonplaat.

8.30 Gesproken dagblad v.h.

N.I.R.

8.40 Gramfoonplaten: Al-

lerlei.

8.50 Wetenschappelijke ak-

tualiteiten door Dr. M. Fre-

son.

9.05 Gramfoonplaten.

Het halfuurte klavier:

9.55 Muziekronkelen door Dr.

M. Boereboom.

10.00 Gramfoonplaten door

lusterlaars gevraagd.

11.00 Uitzending van de

openbare vergadering in de

aula van de Gentse uni-

versiteit, ter gelegenheid v.

h. 50-jarig bestaan der V.

Academie.

11.15 Licht orkest. Leiding

H. Karel Walpot.

11.57 Weerbericht.

12.00 Concert door het ork

José Schuyders.

13.00 Gesproken dagblad v.h.

N.I.R.

13.10 Gramfoonplaten.

14.00 Schorzing van de uit-

zending.

14.45 Concert door de Mu-

ziekplaat van het 9de Li-

nieregiment.

15.00 Gramfoonplaten.

15.15 Voortzetting van het

concert door de Muziek-

kapel van het 9de Linie-

regiment.

16.00 Concert door het or-

kest Edouard Loiseau.

16.45 Gramfoonplaten.

17.00 Uitzending van dans-

muziek.

17.15 Uitzending (rond

17.30) Sportuitleggen.

18.00 Gramfoonplaten.

18.15 Mevr. Van den Durpel

en Dries Neerman dragen

voor:

1.30 Gramfoonplaten.

18.45 Godsdiensprek-

ker.

19.00 Gesproken dagblad v.h.

N.I.R.

20.00 Radio-orkst. Leiding:

H. Paul Gason.

20.45 Actualiteiten.

21.00 Radio-orkst. Leiding:

H. Paul Gason.

22.00 Gesproken dagblad v.h.

N.I.R.

22.10 Muziekplaten.

23.15 Jazzorkest van het N.

I.R. Leiding: Stan Bren-

ders.

BRUSSEL

Gentse golfengte)

6.30 Gramfoonplaat.

6.40 a) Weerbericht.

b) Gymnastiek o.l.v. Lea

Daan, dansgymnastiek

leerders. Aan het klavier:

Mev. Berthe Questier.

8.10 Kroniek van den dag.

8.20 Gramfoonplaat.

8.30 Gesproken dagblad v.h.

N.I.R.

8.40 Gramfoonplaten: Al-

lerlei.

8.50 Wetenschappelijke ak-

tualiteiten door Dr. M. Fre-

son.

9.05 Gramfoonplaten.

Het halfuurte klavier:

9.55 Muziekronkelen door Dr.

M. Boereboom.

10.00 Gramfoonplaten door

lusterlaars gevraagd.

11.00 Uitzending van de

openbare vergadering in de

aula van de Gentse uni-

versiteit, ter gelegenheid v.

h. 50-jarig bestaan der V.

Academie.

11.15 Licht orkest. Leiding

H. Karel Walpot.

11.57 Weerbericht.

12.00 Concert door het ork

José Schuyders.

13.00 Gesproken dagblad v.h.

N.I.R.

13.10 Gramfoonplaten.

14.00 Schorzing van de uit-

zending.

14.45 Concert door de Mu-

ziekplaat van het 9de Li-

nieregiment.

15.00 Gramfoonplaten.

15.15 Voortzetting van het

concert door de Muziek-

kapel van het 9de Linie-

regiment.

16.00 Concert door het or-

kest Edouard Loiseau.

16.45 Gramfoonplaten.

17.00 Uitzending van dans-

muziek.

DENKT ER AAN
UW OOGEN
TE REDDEN

4 OCTOBER
JUR VERWIS-
SELING

90 % der woningen zijn nog slecht of onvoldoende verlicht. Een groot aantal kantoren, werkplaatsen en fabrieken kennen de weldaden van een goede verlichting nog niet.

Vraagt bij een bekwaam verlichtingskundige inlichtingen over de voorschriften eener rationeele verlichting.

PHILIPS
"Super-Arleta"
NOG ZUINIGER

Over te nemen

Te koop

Sigarettenwinkel
en bonneterie : 63,
Bijlokerst, Gent,
713

APPELTERRE, b.
reuk en smaak, 2 k.
32 fr., 5 kgr. 70 fr.
franco, R. Doelercq
31, Vredestr. Gee-
raardsber-n. (8348)

ALLEN LEZEN RADIOBODE
het beste
het schoonste
programmablad

DE LAATSTE LES VAN LANGELOT

15. — Maar de bezemmetjes waren niet van gisteren. Zoodra Langelot hen bereikte, wipten ze de hoogte in en zochten een schuilplaats op de takken van de boomen. Dan lieten ze zich langs de takken naar den put glijden en laadden weer nieuwen voorraad water.

16. — Zoo ging het door tot grootmoeder thuiskwam. Jullie zult wel begripen, dat die schrok, toen ze haar heele huisje vol water zag staan. Ze begreep onmiddellijk wat er gebeurd was. Ze schreeuwde de tooverspreuk in omgekeerde volgorde Crocodilus Tiger Leo, en op hetzelfde oogenblik stond er weer één bezemmetje.

WAAROM LIJDEN AAN
HOOFDPIJN
MIGRAINE
TANDPIJN
GRIEP
RHEUMATIEK
ZENUWKOORTSEN
PIJN DER
MAANDSTONDEN
als de
WONDERBARE BRUINE POEDERS
van
't ROOS KRUIS
der Apotheek DE POORTERE, te
ST-NIKLAAS-WAAS, u oogenblik-
kelijk zonder schadelijke gevolgen
van deze pijn zullen bevrijden.
De doos van 8 poeders : 4 frank.
De driedubb. doos 25 poeders 10 fr.
Te verkrijgen in alle
goede apotheken of
vrachtfrij tegen
postmandaat.
Gebruikt ze eens.
U zult nooit geen
andere meer
gebruiken.

— Verantwoordelijke uitgever : R. Ver-
cammen, Sint-Pietersnieuwstraat, 64,
Gent.

**BAARDZIEKTE - ECZEMA
NAT EN DROOG ZILT**
Wordt in weinigen tijd en zeker
gezezen door de 'zoo zeer geprezen
'ZWAANTJES ZALF' (Universal Pâte),
te bekomen tegen fr. 5 de doos in de
Hooftdepot :
Apotheek STACINO-PETIAU
MAISSTRAT 4 (Rijhovelaan).
Schriften tegen fr. 5.50 in postzegels.

INDIEN GIJ begeert op de hoogte
te zijn der vrijdenkersbeweging
lees wekelijks

«DE VRIJDENKER»

Voor één jaar 28 fr.
Voor drie maanden 7 fr.
Zich te wenden :
Voor Antwerpen :
Rik DOMS, Bloemenveld, 23, Wilrijk
Voor Gent : Richard Clerebaut,
35, Schaapstraat, Gent.
Postcheekrekening nr. 4076.49.
Voor de leden van den socia-
listischen Vrijdenkersbond van Gent,
kost het jaarlijks slech's 15 frank.
Het nummer is ook wekelijks te
verkrijgen in de aubette van het
Blad VOORUIT, St. Pietersnieuw-
straat, 84, Gent.

FRANKENHOFF & Co
48, ONDERBERGEN — 48 — GENT

ALLES
OP
KREDIET
WINTER 1936
40 FR.
PER MAAND
STOVEN
JACHTVUREN
HAARDEN
KREDIET
AAN
ALLEN
Toegang vrij
Tel. 14037

Verantwoordelijke
uitgever : R. Ver-
cammen, Gent.
Red. en Admin.
Sint Pietersnieuw-
straat, Gent.

Zoals het water
het vuur dooft
doet de
Sirop des Vosges CAZÉ
den hoest ophouden

Het is het aangenaamste en krachtigste geneesmiddel

dat speedig den hardnekkigsten hoest geneest, zoowel van een eenvoudige verkoudheid als van griep, gevaarlijken hoest met bestendige fluimen, windgezwel of asthma met piepen der longen.

Speciaal bereid om de ziekten der luchtpijp-
takken te genezen, geneest de *Sirop des
Vosges Cazé* ze goed, omdat ze het kwaad
aantast in den wortel zelf; zij ontlast de
slijmvliezen, door den wand der longen
droog te maken. Dank aan haar, zal uw
beklemheid verdwijnen, uw ademhaling
opnieuw normaal worden, uw hoest als bij
tooverslag ophouden, en aldus zult gij een
rustigen en herstellenden nacht kunnen
doorbrennen.

Koopt een flesch en gij zult bekennen dat
de *Sirop des Vosges* geen bluff verkoopt,
maar handelt.

De heer PORTEBOSQ, te Pavillon Bois
(Frankrijk) schrijft ons het volgende :

« Ik zend u dezen brief om u hartelijk te dan-
ken voor de verlichting die ik bekomen heb
door uw *Sirop des Vosges* te nemen. Sinds
jaren leed ik aan asthma, dat ontlaarde in
chronische bronchitis. Elken winter was ik
ziek en hoestte ik hevig, vooral 's nachts. Ik
verzeker u dat ik, sedert ik uw *Sirop des
Vosges* neem, een groote verlichting onder-
vonden heb ; ik hoest niet meer, kan 's nachts
goed slapen en eet zooals voorheen. Gij moogt
dit schrijven benuttigen om bekend te maken
hoe goed ik me bevonden heb door uw
behandeling te volgen. »

Lijders aan Asthma en Bronchitis

indien gij nog hoest komt dit doordat gij het goede geneesmiddel niet genomen hebt. Het beste bewijs van de waarde van een remedie is de genezing ; de goede remedie is deze die geneest. Ge hebt ze bij de hand, de goede remedie : het is de *Sirop des Vosges Cazé*.

De groote flesch : 15 belgische franken

Bereid door de Laboratoires des VOSGES CAZÉ, 68 bis, Avenue de Chatillon, PARIS.

Algemeen depot voor België en het Groot Hertogdom Luxemburg :

M. & H. COUTELIER Frères, 37, Rue de Potter, BRUSSEL.

N° 17

In den Herfst

ondervinden wij min of meer erge onge-
makken die dezelfde oorzaak hebben :
de ophooping der gifstoffen die dage-
lijks in het organisme ontstaan door den
niet opgeslorpten afval onzer voeding.
Bij het veranderen van jaargetijde,
maar vooral in den Herfst, zijn de
reacties brutaal, dikwijls pijnlijk en
men moet door een ernstige bloedzu-
vering de oorzaken dezer vergiftiging
van het bloed wegnemen.

Sedlitz Chanteaud

samenstelling van van waterstof ont-
dane zouten in korreltjes, bezit al de
aktieve eigenschappen der meest be-
roemde minerale bronnen, zonder er de
nadeelen van te hebben en is bijzonder
voor deze reiniging geschikt.

Deze uitstekende remedie bestaat sedert
meer dan een halve eeuw. Ze is bloed-
zuiverend, laxeerend, purgeerend, nier-
zuiverend en ontstementend. Ze prikkelt
den lever, wast de nieren, verdrijft de
onzuiverheden die het bloed vergiftigen,
reinigt het organisme en verzekert zijn
goede werking. De dagelijkse kleine
dosis is onontbeerlijk voor de lichaams-
hygiëne; zij beschermt u tegen de ziekten
der verstopping, gal, jicht, maagaan-
doeningen, speen, schedelhoofdpijn enz.

DE GROOTE FLESCH : 16 fr.
(voldoende voor 3 maand)
IN ALLE APOTHEKEN

**SEDLITZ
CHANTEAUD**

TELEFUNKEN *Musiek zonder Weerga*

